

Metoderne til at skabe patientsikkerhed virker

Årsberetning 2023
Dansk Selskab for Patientsikkerhed

Dansk Selskab for
Patient Sikkerhed

PS!

Udgivet af:

Dansk Selskab for Patientsikkerhed

c/o Frederiksberg Hospital

Vej 8, indgang 1, 1 sal

Nordre Fasanvej 57

2000 Frederiksberg

Redaktion:

Charlotte Frendved

Maria Lillesø Jepsen

Layout: Maria Lillesø Jepsen

PS!

Indhold

1. Indhold	2
2. Forord af formandskabet.....	4
3. Året i tal.....	5
4. Strategi for PS!: Først, gør ingen skade	6
5. Strategiske fokusområder.....	7
Borgersikkerhed i ældreplejen.....	8
I sikre hænder.....	9
Sikker sundhed for borgere med demens.....	13
Implementerings- og læringsforløb om udadreagerende adfærd i ældreplejen	14
Medicinsikkerhed	15
Sikker Medicinering	16
Nedbringelse af antipsykotisk medicin til borgere med demens	18
Diagnosesikkerhed.....	18
Veje til bedre diagnoser 2.....	19
SIDM23 - Europæisk konference om diagnosesikkerhed i Utrecht.....	20
International konference om overdiagnose i København.....	21
Netværk for diagnosesikkerhed	21
Internationale samarbejdspartnere inden for diagnosesikkerhed	21
Webinar: Advancing a culture of diagnostic safety	21
Mental sundhed for sundhedsprofessionelle.....	22
Mental sundhed for sundhedsprofessionelle	22
Mental Health Improvement Network	23
En værdig død og overbehandling af ældre	24
Klar til samtalen	25
Patientsikkerhed og digitalisering.....	25
Hospitalsbehandling i eget hjem.....	25
Borgerskabte data	26
Samarbejde med patienter og borgere.....	26
Patientambassadørerne	27
Tag ordet! – en samtaleguide	29
Hvad er vigtigt for dig?-dagen.....	29
6. Aktiviteter	31
International Forum on Quality and Safety in Healthcare – Copenhagen 2023	31
Konference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen	34
Patientsikkerhedsprisen 2023	37
Folkemødet	40
FRAMily Global	42

Webinarer.....	42
7. Eksterne aktiviteter – oplæg, udvalg og undervisning	44
Undervisning	44
Udvalg og ekspertgrupper PS! er repræsenteret i.....	45
Oplæg i ind- og udland.....	46
8. Netværk.....	49
Netværk for diagnosesikkerhed.....	49
Nationalt netværk om borgerskabte data	49
Netværket for hospitalsbehandling i eget hjem	50
FRAMily Danmark	50
Netværk for risikomanagere.....	50
Samarbejde med de tværregionale tovholdergrupper.....	50
9. Partnerskaber	51
Nationale samarbejdspartnere	51
Internationale partnerskaber, alliancer og netværk	52
10. Kommunikation	53
Presse.....	53
Statistik og trafik.....	54
Ny hjemmeside	56
11. Uddannelser og konsulentydelse under PS!improve	57
Uddannelser.....	57
Forbedringsagentuddannelsen	57
Forbedringscoachuddannelsen	58
Kursus i Funktionel Resonans Analyse Model (FRAM).....	58
Kend din kvalitet og sæt den i system – fremtidens kvalitetsorganisation på social- og sundhedsområdet	59
Konsulentydelse.....	59
12. Om Dansk Selskab for Patientsikkerhed	62

FORORD AF FORMANDSKABET:

Vi skal ikke opfinde nyt for at skabe patientsikkerhed og forbedringer af kvalitet i sundhedsvæsenet

Vi skal bruge den viden, vi allerede har, til at løse fremtidens udfordringer i sundhedsvæsenet og skabe de nødvendige forbedringer, der sikrer et sikkert, bæredygtigt og realistisk sundhedsvæsen for alle.

Vi kan se, at bæredygtighed og realisme er nogle af de parametre, vi er nødt til at forholde os til i sundhedsvæsenet fremover. I en tid med tydelige udfordringer i sundhedsvæsenet, nedsættelsen af en sundhedsstrukturkommission og en generel debat om, hvor sundhedsvæsenet skal bevæge sig hen, er det vigtigt, at vi har patientsikkerhedsvinklen med, så de løsninger, vi finder, reelt også bliver bæredygtige. Både for de borgere og patienter, der skal benytte sig af sundhedsvæsenet, men også for de medarbejdere, der skal arbejde i det.

Det bæredygtige aspekt har flere vinkler, men det handler overordnet om at bruge ressourcerne bedst muligt på alle måder. Vi har en udfordring med at sikre, at der er nok personer til at løse opgaven. Vi skal sikre, at de ting, vi laver, er dem med størst værdi for borgere, patienter og medarbejdere.

Sundhedsvæsenet skal arbejde med den synergi at det, der er godt for patientsikkerheden, også er godt for medarbejderne. Og omvendt. Både de medarbejdere, der er der nu, og dem, vi gerne vil have til at arbejde i sundhedsvæsenet i fremtiden.

PS!' aktiviteter og projekter har gennem mange år og også i 2023 har gjort det tydeligt, at den eksisterende viden ikke er tilstrækkeligt implementeret. Vi skal lære af hinanden og også hylde "innovation by imitation". Vi skal gøre det, som vi fagligt allerede ved, er det rigtige og det ansvarlige – robust og sikkert, både for borgerne og personalet.

Et eksempel på det er et af PS!' største forbedringsprogrammer I sikre hænder, som vi afsluttede i 2023. Gennem 10 år har kommunerne i I sikre hænder vist, at det igennem forbedringsmetoder til at skabe systematiske arbejdsgange, indsamle data og have et løbende fokus på læring og udvikling er muligt at skabe en sikker pleje og behandling for borgerne i ældreplejen - og skabe større arbejdsglæde for personalet. Kommunerne har reduceret mediciningsfejl, tryksår, fald, uplanlagte væggtab, forebyggelige indlæggelser og infektioner markant. Erfaringerne fra I sikre hænder lever videre i et nyt katalog udgivet i efteråret 2023, der skal give inspiration til alle, der ønsker at forbedre ældreplejen.

Erfaringer fra det afsluttede projekt Medicinsikre botilbud viste, at forbedringsmetoder kan skabe øget medicinsikkerhed for borgerne på botilbud. Botilbuddene opnåede flotte resultater, bl.a. i forhold til reduktion af utilsigtede hændelser ifm. mediciningsprocessen, et markant styrket tværfagligt samarbejde og styrket læringskultur. De erfaringer lever videre i det nyopstartede projekt Sikker Medicinering, som vil forbedre medicinsikkerheden for borgere på botilbud og midlertidige pladser.

Fremfærd-projektet Sikker sundhed for borgere med demens begyndte også i 2023. Projektet fokuserer på at styrke personalets kompetencer i at arbejde målrettet med arbejdsgange og redskaber til at forbedre sundheden og patientsikkerheden for borgere med demenssygdomme.

Gennem PS!' projekter, konsulenttydelser og aktiviteter kan vi se, at sundhedsvæsenet har brug for PS!' ekspertise inden for patientsikkerhed og forbedringsmetoder – vi har fundet metoden, der virker i forhold til de mange udfordringer, sundhedsvæsenet står over for. Vi håber, at flere får øjnene op for den.

Lars Gaardhøj
Formand

Camilla Rathcke
Næstformand

Jens Kristian Hedegaard
Næstformand

Året i tal

Har gennemført en af vores uddannelser

101

Har deltaget i vores 7 webinarer

1402

Kommuner, vi har samarbejdet med

31

Regioner, vi har samarbejdet med

5

Antal gange vores opslag er blevet set
på sociale medier

814 K

Har modtaget vores nyhedsbrev

3319

Strategi for PS!: Først, gør ingen skade

I 2023 fik PS!' strategi for alvor lov til at leve, efter den blev vedtaget på årets sidste bestyrelsesmøde i 2022. Visionen er et sikkert sundhedsvæsen for borgere, patienter og personale. Og PS! skal indtage en ekspertrolle og være et knudepunkt for viden om patientsikkerhed i sundhedsvæsenet. PS!' strategi er blevet realiseret gennem projekter og aktiviteter i årets løb.

Et sikkert sundhedsvæsen. Så kort kan visionen for PS! siges. Missionen er at accelerere og understøtte forbedringer af patientsikkerhed i sundhedsvæsenet. Det skal ske ved at udbrede og frembringe viden og metoder samt opbygge kompetencer, der kan understøtte sikkerhed.

Sikkerhed for alle

Visionen er at skabe et sikkert sundhedsvæsen for borgere, patienter og personale. Og PS! arbejder for et sundhedsvæsen, hvor ingen borgere eller patienter skades i deres møde med sundhedsvæsenet. Kort og godt: "Et sikkert sundhedsvæsen".

I mange kommuner anvendes begrebet *borgersikkerhed* i stedet for *patientsikkerhed*. Ordet sikkerhed anvendes for at afspejle, at visionen omfatter hele det danske sundhedsvæsen.

Patientsikkerhedsbegrebet

At arbejde med patientsikkerhed handler om at blive mere bevidst om de forhold, der kan have indvirkning på og betydning for, hvordan sundhedsvæsenet kan levere en sikker pleje og behandling for borgere og patienter. Et eksempel på dette er den øgede viden og bevidsthed om sammenhængen mellem sundhedsprofessionelles mentale sundhed og den kvalitet og sikkerhed, borgere og patienter oplever. For bare et par år siden var der ikke mange, der kobledede arbejdsmiljø sammen med patientsikkerhed. Det gør vi nu.

I strategien understreges det, at patientsikkerhedsbegrebet altid har været under udvikling og fortsat skal være det, så PS! løbende kan indsamle viden om og sætte fokus på faktorer, der påvirker, at man kan levere en sikker pleje og behandling.

Unik platform

PS! er grundet sin konstruktion med centrale aktører på tværs af organisationer og sektorer en helt unik platform for at samarbejde om og accelerere forbedringer af patientsikkerheden i sundhedsvæsenet.

Det er en opgave, der er nødvendig, og som PS! tager på sig. PS! skal være et professionelt mødested, hvor aktører kan udvikle og udveksle visioner og planer for fremtidens patientsikkerhedsarbejde. Vi skal være et knudepunkt for arbejde med læring, forbedringer og patientsikkerhed. Vi skal danne netværk og selv høste ny viden og metoder via et stærkt internationalt netværk.

PS! skal være et bindeled mellem forskning og praksis, så ny evidensbaseret viden om patientsikkerhed kan omsættes og blive implementeret i arbejdsgange og processer. Og vi skal selv bidrage til at frembringe viden og evidens om, hvad der virker i forhold til at styrke patientsikkerheden.

PS! indtager følgende roller for at realisere strategien:

Ekspert: Være bindeled mellem evidens og praksis

I PS! udvikler vi vores rolle som knudepunkt for viden om patientsikkerhed og metoder til at forbedre patientsikkerhed. Rollen som ekspert betyder, at vi i PS! selv har viden eller ved, hvor den kan findes gennem netværk og samarbejde nationalt og internationalt.

I PS! understøtter vi desuden frembringelse af ny viden om patientsikkerhedsudfordringer i samarbejde med forskningsmiljøer.

I samarbejde med sundhedsvæsenets drift understøtter vi også patientsikker implementering af nye metoder og teknologier.

Inspirator: Sætte dagsorden og formidle med udgangspunkt i viden

Med udgangspunkt i ekspertrollen belyser, italesætter, dagsordensætter og formidler vi i PS! nuværende og fremtidige udfordringer og problemstillinger og kommer med forslag til løsninger, som sundhedsvæsenet med fordel kan søge inspiration i.

I PS! tester vi med samarbejdspartnere nye løsninger, som sundhedsvæsenet kan lade sig inspirere af.

I PS! har vi desuden fokus på at udbrede relevant viden, data og kompetencer, der skal styrke arbejdet med at forbedre patientsikkerheden.

Facilitator: Understøtte implementering gennem kompetenceudvikling og samarbejde

I gennem uddannelser og konkrete projekter er vi i PS! facilitator for at udbrede viden og metoder og opbygge kompetencer til at forbedre patientsikkerheden i sundhedsvæsenet.

I PS! faciliterer, skaber og leder vi netværk mellem aktører i sundhedsvæsenet for at udvikle, sikre og fastholde fokus på patientsikkerhed og bestemte patientsikkerhedsudfordringer.

Først, gør ingen skade

Strategiens titel "Først, gør ingen skade" (primum non nocere) er et fundamentalt princip i sundhedsydelse. Det tilskrives den græske læge Hippokrates (ca. 460-370 f.Kr.) – "lægekunstens fader", der også står bag den hippokratiske ed, som er den første kendte nedskrivning af etiske og kollegiale regler for læger og lægegerning.

[Se hele strategien på patientsikkerhed.dk/strategi](http://patientsikkerhed.dk/strategi)

Strategiske fokusområder

PS! arbejder med en række områder, der har stor betydning for borgere og patienters sikkerhed i sundhedsvæsenet. Generiske fokus- og indsatsområder besluttet af bestyrelsen efter vurderet behov for at sætte ind overfor patientsikkerhed i sundhedsvæsenet.

Sundhedsvæsenet ændrer sig konstant, og dermed er der også behov for, at vi observerer og handler på forandringerne, når de har betydning for patientsikkerheden. I PS! skal vi være der, hvor der er behov for at skabe forbedringer til gavn for patientsikkerheden, og vi skal konstant være relevant for den udvikling, der finder sted.

For at skabe en enkel og effektiv strategi med et bredt mandat for vores patientsikkerhedsarbejde vil strategien ikke have faste fokusområder. En af vores styrker i PS! er, at der kan reageres hurtigt og agilt i forhold til eventuelle nye fokusområder og indsatser, der gavner patientsikkerheden. I den styrke ligger også en forpligtelse til at tænke langsigtet og sikre et kontinuerligt fokus på patientsikkerhed.

Bestyrelsen kan beslutte generiske fokus- og indsatsområder, der kan igangsættes efter vurderet behov.

Denne tilgang giver os mulighed for at undersøge nye faktorer, der påvirker patientsikkerheden og understøtter et agilt PS!. Det, der i første omgang skal dirigere vores fokus, er vision, mission og roller, som bestyrelsen kan konkretisere i udvalgte fokusområder, der bliver besluttet efter behov.

I 2023 har PS! haft et særligt fokus på:

- Borgersikkerhed i ældreplejen
- Medicinsikkerhed
- Diagnosesikkerhed
- Mental sundhed for sundhedsprofessionelle
- En værdig død og overbehandling af ældre
- Patientsikkerhed i sammenhæng med digitalisering
- Samarbejde med patienter og borgere

Hvorfor, der er behov for at arbejde med hvert indsatsområde, præsenteres som det første i hvert afsnit under hvert indsatsområde i årsberetningen.

Sammen med engagerede samarbejdspartnere står PS! bag en række prioriterede indsatser i sundhedsvæsenet. I regioner, kommuner – og på tværs af sektorer. Alle indsatser har det overordnede formål at forbedre patientsikkerheden. Alle passer ind i den strategiske ramme, bestyrelsen har vedtaget, og som omkredser hele PS!' arbejde. Det er ikke en udtømmende liste, men skulle gerne give et overordnet billede af noget af det arbejde, PS! har udført i 2023.

Borgersikkerhed i ældreplejen

Der er behov for at arbejde med borgersikkerhed i ældreplejen. Mange borgere er udsat for tryksår, medicineringsfejl og andre utilsigtede hændelser og skader i kontakten med sundhedsvæsenet.

For at kunne forebygge eventuelle fejl og skader i sundhedsvæsenet og skabe læring, har det siden 2004 været lovpligtigt at indrapportere utilsigtede hændelser, mhp. at øge patientsikkerheden.

I den nyeste Årsberetning udgivet i juni 2023 fra Dansk Patientsikkerhedsdatabase fremgår det, at der i 2022 blev rapporteret 368.418 utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet – langt størstedelen, helt præcist 301.286, af de rapporterede utilsigtede hændelser kommer fra kommunerne. I kommunerne ses en stigning på ca. 12 procent i det samlede antal rapporterede utilsigtede hændelser ift. 2022, og dermed fortsætter tendensen fra de seneste år, hvor antallet af rapporterede utilsigtede hændelser er steget støt.

En del af skaderne medfører sygehusindlæggelser, som kunne have været undgået. En målrettet indsats kan være med til at fremme borgerens sikkerhed og livskvalitet.

Kilde: Styrelsen for Patientsikkerhed

I sikre hænder

I 2023 blev 3. og sidste runde af I sikre hænder afsluttet med 15 kommuner, der har været i gang siden efteråret 2020. Siden 2013 har lidt over en 3. del af landets kommuner deltaget i et af PSI' største forbedringsprogrammet I sikre hænder – helt præcist 33 kommuner. I sikre hænder begyndte med 5 pilotkommuner i 2013 og udvidede i 2016 med 13 kommuner.

I sikre hænder

Målet med I sikre hænder er at give borgerne i ældreplejen en sikker pleje og behandling ved bl.a. at reducere fejl og skader og at opbygge en varig platform for forbedringsarbejde i kommunerne. Det ambitiøse mål med initiativet er på sigt, at alle borgere i landet skal modtage kommunale sundheds- og omsorgsydelser af samme høje kvalitet.

Erfaringerne fra alle tre runder af I sikre hænder viser, at det er muligt at skabe forbedringer for både borgere og personale på plejehjem og i hjemmeplejen, bl.a. ved at reducere medicineringsfejl, tryksår, fald, uplanlagte vægtnab, forebyggelige indlæggelser og infektioner markant – men også at det øger den faglige stolthed og arbejdsglæde blandt personalet.

Gennem I sikre hænder lærer medarbejdere og ledelse forbedringsmetoder til at skabe systematiske arbejdsgange, indsamle data og have et løbende fokus på læring og udvikling.

BEVILLING OG BELØB:

- I sikre hænder 1: 24,6 mio. kr. fra Sundhedsministeriet
- I sikre hænder 2: 19,1 mio. kr. fra Sundhedsministeriet
- I sikre hænder 3: 16,1 mio. kr. fra Sundhedsministeriet

PROJEKTPERIODE: 2013 – marts 2023

PROJEKTLEDER: PSI

PROJEKTPARTNERE: Sundhedsministeriet og KL

PROJEKTDELTAGERE: 33 kommuner

Indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde (V) roser metoderne fra I sikre hænder:

– Jeg har fulgt 'I sikre hænder' i en årrække og er glad for at se, at flere og flere kommuner har deltaget i programmet. Kommunerne har opnået flotte resultater og er med til at vise, hvordan man i praksis kan øge kvaliteten i ældreplejen til gavn for både borgere og personale. Det er godt gået, siger indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde (V) og fortsætter:

– De mange ældre, som er i kontakt med den kommunale syge- og ældrepleje, har krav på en pleje og behandling af høj kvalitet. Derfor er det også helt afgørende, at man i det nære sundhedsvæsen kan reducere fx medicinfejl, infektioner og tryksår, så man styrker patientsikkerheden og forebygger sygehusindlæggelser.

Resultater og læring

Gennem projektet har de deltagende enheder fra de 33 kommuner opnået:

Færre medicinfejl

Kommunerne i I sikre hænder har vist, at medicineringsfejl, der kræver lægekontakt, kan udryddes. Målet har været at opnå 300 dage uden medicineringsfejl, der kræver kontakt til læge. Ved afslutningen af I sikre hænder 1 havde fem enheder opnået det mål, og ved afslutningen af I sikre hænder 2 havde ni enheder opnået det mål. En enkelt enhed var endda inden for projektperioden nået helt op på 700 dage uden medicineringsfejl, der krævede lægekontakt. Rigtig mange enheder i I sikre hænder 3 opnåede 100, 200, 300 og 400 dage uden medicineringsfejl inden for projektperioden. Flere deltagende kommuner har på institutionsniveau mange steder, der har opnået 500 dage og 600 dage uden medicineringsfejl efter projektperiodens udløb. Et enkelt sted er de oppe på lidt over 4 år med kun 11 medicineringsfejl, der kræver lægekontakt.

Færre tryksår

Tryksår kan elimineres. Det har kommunerne i I sikre hænder vist. Målet har været at opnå 300 dage uden tryksår. Ved afslutningen af I sikre hænder 1 havde 20 af pilotenhederne opnået det mål. Ved afslutningen af I sikre hænder 2 havde 12 enheder opnået det mål. I flere kommuner har hele plejehjem opnået 500 og 600 dage uden nyopståede tryksår efter projektperiodens udløb. Enkelte kommuner har endda rundet 1.000 dage uden tryksår. På et enkelt plejehjem i Greve Kommune er det over 5 år siden, at der har været et tryksår. En beregning fra 2017 viser, at siden Sønderborg Kommune begyndte at arbejde systematisk med tryksårspakken i 2013, har de frigjort ressourcer svarende til 2,6 mio. kr. årligt på grund af færre tryksår.

Færre forebyggelige indlæggelser, uplanlagt væggtab og fald

Flere deltagende kommuner i I sikre hænder 3 har opnået over 200 dage uden forebyggelige indlæggelser, uplanlagte væggtab og fald inden for projektperioden.

Øget faglighed og arbejdsglæde

Erfaringerne viser, at arbejdet med systematiske forbedringer har styrket de sundhedsprofessionelles faglighed og højnet arbejdsglæden væsentligt. De deltagende kommuner beretter om, at arbejdsglæde, den faglige stolthed, fællesskabet, rekruttering og fastholdelse er blevet væsentligt forbedret med deltagelsen i programmet.

Reduktion i sygefravær

Der er set en betydelig reduktion i sygefraværet i en række af de deltagende enheder, ligesom rekruttering og fastholdelse af medarbejderne er blevet væsentligt forbedret flere steder.

Ændret kultur til læringskultur

I sikre hænder har skabt et system, der har fokus på læring, udvikling, psykologisk tryghed, forbedring og samarbejde, som sikrer, at borgerne får den rette pleje og behandling. Der er opbygget en læringskultur, hvor der er sket en øget læring af fejl og utilsigtede hændelser.

Viden om forbedringsarbejde og sikre arbejdsgange

Med I sikre hænder har medarbejderne i kommunerne fået kompetencer, et fælles sprog og en platform for at skabe forbedringer af patientsikkerhed og kvalitet, der sikrer, at kvaliteten af plejen er på et højt niveau i det nære sundhedsvæsen. Kompetencerne indebærer færdigheder i forbedrings- og implementeringsmetoder, samt at eksisterende viden tages i brug og integreres i de daglige rutiner.

Kommunerne har fået en systematisk, datadrevet metode til at skabe forbedringer af patientsikkerhed og kvalitet. Medarbejderne arbejder nu ikke efter fornemmelser, men efter data, og kan derfor følge med i, hvilke forbedringer der skaber størst værdi for borgerne.

Praksisnær ledelse

I sikre hænder har været med til at fremme en praksisnær ledelse, hvor lederne sætter patientsikkerhed og kvalitet på dagsordenen.

Metoderne spredt i kommunerne

I flere af de deltagende kommuner er metoderne fra I sikre hænder nu måden, der arbejdes på i hele kommunen. 40 enheder deltog i I sikre hænder 2, og allerede ved programmets afslutning tre år senere var metoderne spredt til yderligere 53 enheder. Det svarer til, at forbedringsmetoden og de kliniske indsatser i varieret grad var spredt til 53 % af de totale enheder i de 13 kommuner i løbet af projektperioden. I de fem pilotkommuner så vi blot halvandet år efter selve programmet fra 2013-2016, at metoden og indsatserne var spredt til hele sundheds- og omsorgsområdet i flere af kommunerne, og at forbedringsmetoden også blev anvendt i relation til andre indsatsområder.

Medarbejderne får større arbejdsglæde og faglig stolthed

I sikre hænder har ikke kun øget sikkerheden for borgerne, men også arbejdsglæden og motivationen for medarbejderne ved at skabe faglig stolthed, ejerskab og sammenhold.

Vi bringer her et udpluk af, hvad deltagerne har sagt om at være med i I sikre hænder. Udsagnene stammer fra den afsluttende evaluering, der blev sendt til deltagerne efter projektets afslutning:

- "Man bliver forbavset efter 30 år i faget, at man kan lære så meget. Vi har lært metoder til at gøre arbejdsgangene bedre, mere simple og hurtigere. Jeg er glad og stolt over, at vi har fået forbedret sikkerheden for vores beboere"
- "Personligt føler jeg mere ejerskab og medansvar for arbejdspladsen. Nu ser jeg mere konstruktivt på vores problemer. Vi ved, hvad vi skal, og vi ved, at vi kan løse de opgaver. Det har været rigtig godt for mig og skabt meget bedre arbejdsglæde."
- "Det er en måde, vi er begyndt at tænke på – helt naturligt. Vi har fået en kulturændring, hvor fokus er gået fra en fejlfindingskultur til en lærings- og udviklingskultur. Vi forstår nu data, og det giver mening for os at arbejde med det. Vi har fået et motiveret og engageret team."
- "Da vi begyndte at indsamle data, kunne vi pludselig se effekten af vores arbejde. Motivationen blev øget drastisk. Hele afdelingen kan se, at vores forbedringsarbejde gør en forskel for vores borgere."
- "Det er meget gavnligt for patientsikkerheden. Det giver en faglig stolthed at se, at man kan forbedre det for borgerne ved hjælp af metoder."
- "Det giver mere glæde, at man kan hjælpe borgerne rigtigt på den rigtige måde. Der er ikke de samme frustrationer, da man ikke længere føler sig usikker, når man skal ud til borgerne."
- "Personligt føler jeg mere ejerskab og medansvar for arbejdspladsen. Nu ser jeg mere konstruktivt på vores problemer. Vi ved, hvad vi skal, og vi ved, at vi kan løse de opgaver."
- "Vi er overraskede over, hvor meget vi har nået. Vi har været med i nogle projekter før, hvor det ikke endte ud i et håndgribeligt produkt. Vi er nået langt. Tidlig opsporing kører i hele kommunen nu, og det havde vi måske ikke troet, var muligt."
- "Systematikken fra I sikre hænder breder sig til andre områder af plejen og vores kvalitetsarbejde, og det gør, at vi er meget opmærksomme på vores arbejdsgange og kvaliteten af disse. Systematikken har gjort, at rigtig mange af vores enheder har opnået gode resultater."

1) Vital Horsens Døgnehabilitering har ikke haft en medicinfejl, der kræver lægekontakt i 300 dage - før havde de i gennemsnit 10 dage imellem medicinfejlene. 2) Hos Østbyens Hjemmepleje i Horsens Kommune holder de daglige tavlemøder. 3) I sikre hænder har haft mange positive effekter på medarbejderne på Kongshøj Plejehjem, fortæller leder Annette Bang Jørgensen og sygeplejerske Louise Schaldemose.

Metoder lever videre i inspirationskatalog til alle landets kommuner

Gennem 10 år har kommunerne i forbedringsprogrammet I sikre hænder vist, at det igennem forbedringsmetoder er muligt at skabe en sikker pleje og behandling for borgerne i ældreplejen. Kommunernes arbejde er et vigtigt skridt på vejen til at sprede en sikkerheds- og forbedringskultur til hele landets ældrepleje, mener Inge Kristensen:

– Kompetencer i at skabe forbedringer, systematiske arbejdsgange og læringskultur bliver i de kommende år centrale i kvalitetsarbejdet på ældreområdet. Det er metoder, som har potentiale til at sikre borgerne ydelser af høj kvalitet, samtidig med at u hensigtsmæssige arbejdsgange og spild fjernes, siger Inge Kristensen.

I 2023 gjorde PS! metoder til at skabe en sikker ældrepleje tilgængelig for alle landets kommuner, der ønsker at skabe en mere sikker pleje for borgere. I et inspirationskatalog præsenteres metoderne fra I sikre hænder som inspiration til, hvordan man i praksis kan arbejde med forbedringer af kvalitet og borgersikkerhed. Kataloget præsenterer cases fra kommunerne om, hvordan resultaterne er opnået, og guider medarbejderne sikkert igennem metoderne, som er anvendt i I sikre hænder.

KL mener, at I sikre hænder er et godt koncept. Jens Kristian Hedegaard (V), næstformand og KL's repræsentant i bestyrelsen for PS! og til daglig formand for Social- og Sundhedsudvalget i Holstebro Kommune, som har deltaget i I sikre hænder, udtaler:

– I sikre hænder har styrket kvaliteten og borgersikkerheden i ældreplejen. Metoden til dette kan med fordel udbredes langt mere. Vi er derfor glade for, at resten af landets kommuner nu kan lade sig inspirere af og drage nytte af erfaringerne fra programmet, så metoderne kan komme ud og leve i flere kommuner, siger han.

– Vi håber stadig at få de sidste 65 kommuner med i I sikre hænder, så vi får løftet ældreplejen i hele landet. Guiden her kan forhåbentlig inspirere til forbedringsarbejdet, men det kræver, at de rette forudsætninger og kompetencer er til stede, hvis det for alvor skal rykke. Og det er noget af det, kommunerne får gennem forbedringsprogrammet, siger Inge Kristensen.

[Læs mere om I sikre hænder på patientsikkerhed.dk/isikrehænder.dk](https://patientsikkerhed.dk/isikrehænder.dk)

Kommunikation

En del af midlerne fra I sikre hænder 3 er givet til kommunikation i og af projektet. Undervejs har PS! bragt artikler om metoder, forbedringsideer, aktiviteter og kommunernes arbejde på projekthjemmesiden isikrehænder.dk og på patientsikkerhed.dk. Hjemmesiden isikrehænder.dk blev lukket ned i efteråret 2023 i forbindelse med afslutning af projektet – alt relevant indhold som viden om forbedringsmetoder, pakker og værktøjer blev flyttet til PS!' egen hjemmeside, så kommunerne fortsat kan finde hjælp til at skabe større sikkerhed i ældreplejen.

Flere medier har skrevet om I sikre hænder 3 i løbet af projektperioden. Lanceringen af I sikre hænder 3 fik bred omtale i medierne i 2020 med hele 47 omtaler i særligt lokale og regionale medier. Gennem projektperioden er I sikre hænder ligeledes blevet omtalt i medierne 66 gange. Deling af resultater fra I sikre hænder ved projektets afslutning samt lanceringen af inspirationskataloget gav i alt 20 omtaler. Omtalerne spænder bredt fra nationale og lokale medier til fagblade. Målet var gennemsnitligt 20 omtaler om året og 5 omtaler i fagblade i løbet af projektperioden – og er altså opnået.

Undervejs i projektet har der været udsendt 17 nyhedsbreve, som ved udgangen af 2023 havde 1.393 modtagere. Nyhedsbrevet har haft en gennemsnitlig åbningsrate på 38,1 %, hvilket vil sige at målet på 35 % er opnået.

Igen gennem projektperioden er I sikre hænder 3 hjemmeside besøgt omkring 52.000 gange i alt, hvilket svarer til 1.973 besøg i gennemsnit om måneden – det lever næsten op til målet på 2.000. Brugere i alt har set omkring 113.000 sider, som i gennemsnit giver 4.338 sidevisninger om måneden, hvilket overstiger målet på 4.000.

Ligeledes har I sikre hænder 3 fået opmærksomhed på de sociale medier X (det tidl. Twitter) og LinkedIn. Tallene er alene fra Dansk Selskab for Patientsikkerheds profiler og tæller ikke alle opslag fra fx projektpartnere og projektdeltagere. Samlet set er opslagene på Twitter og LinkedIn blevet set over 250.000 gange.

Derudover har der været fokus på, at kommunerne selv skulle bruge kommunikation som driver i forbedringsarbejdet. Vi har nået, som lød på minimum to kommunikationsmøder, hvor deltagerne kunne få rådgivning og sparring.

Dertil kommer, at vi igennem projektperioden har afholdt webinarer, hvor erfaringer fra I sikre hænder deles. I 2023 har vi afholdt 4 webinarer, der i alt har havde 1.100 tilmeldinger. Læs mere om webinarerne på side 42.

Der har været international opmærksomhed omkring de gode resultater fra det systematiske arbejde med kvalitet og patientsikkerhed i kommunerne i I sikre hænder. På International Forum on Quality and Safety in Healthcare har vi flere gange delt erfaringer fra I sikre hænder med internationale kolleger fra hele verden.

Sikker sundhed for borgere med demens

Der er behov for at styrke medarbejdernes sundhedsfaglige kompetencer om borgere med demens. Op mod 90.000 borgere lever i dag med demenssygdomme, og antallet vil være støt stigende mange år fremover. Det estimeres, at ca. 75 % af beboerne på plejecentre har demenssygdomme eller demenslignende symptomer. Mange af disse borgere har samtidig flere kroniske sygdomme.

Borgere med demens er mere udsatte end andre ældre for at udvikle fx urinvejsinfektioner, diabetes, forhøjet kolesterol og blodtryk samt hjerte-kar-sygdomme. Borgere med demenssygdomme har tendens til dårlig ernæringstilstand og nedsat tandhygiejne, og forstyrret døgnrytme bidrager yderligere til dårligt helbred. Demens øger desuden risikoen for fald og tryksår, og borgere med demens oplever generelt flere medicinfejl, fordi de tager flere lægemidler, der i kombination kan udgøre en patientsikkerhedsrisiko.

Den sundhedsfaglige indsats over for borgere med demens er kompleks, da mennesker med demens ikke altid selv er i stand til at varetage egenomsorg og ofte ikke selv er i stand til at indgå i dialogen om deres behov og symptomer.

Der er således et behov for at styrke medarbejdernes sundhedsfaglige kompetencer i den kommunale ældrepleje, når det drejer sig om borgere med demens. Det kræver en specifik viden at opspore, identificere og handle på helbredsmæssige problemer og sygdom hos borgere med demens i kommunerne.

Projekt vil forbedre patientsikkerheden for borgere med demenssygdomme

KL og FOA sætter i regi af Fremfærd Ældre fokus på at forbedre patientsikkerheden for borgere med demenssygdomme. Det sker med projektet "Sikker sundhed for borgere med demens", som gennemføres i samarbejde med PSI og Nationalt Videnscenter for Demens. Projektet er opstartet i maj 2023 og løber indtil april 2024.

I tidligere projekter, der har handlet om at øge livskvaliteten for borgere med demenssygdomme, har fokus primært været på personcentreret omsorg samt pædagogiske redskaber til at skabe en god hverdag, fx ved hjælp af beboerkonferencer, modellerne demensligningen og blomsten samt perspektivkifte.

BEVILLING: KL og FOA i regi af Fremfærd

BELØB: 1.3 mio. kr.

PROJEKTPERIODE: Maj 2023 – april 2024

PROJEKTLEDER: PSI

PROJEKTPARTNERE: Nationalt Videnscenter for Demens

PROJEKTDELTAGERE: 10 enheder i alt fra Helsingør, Holstebro, Næstved, Roskilde og Slagelse kommuner

Sikker sundhed for borgere med demens vil fokusere på at styrke personalets kompetencer i at arbejde målrettet med arbejdsopgaver og redskaber til at forbedre sundheden og patientsikkerheden for borgere med demenssygdomme. Det sker med udgangspunkt i en pakke om sundhed og demens – "Pakke for opsporing og håndtering af fysiske helbredsproblemer hos mennesker med demens" – som er udviklet af Nationalt Videnscenter for Demens og PSI med midler fra Helsefonden.

PS! opbygger kapacitet til forbedringsarbejde i de deltagende kommuner, så den opnåede viden om håndtering af borgere med demenssygdomme kan implementeres sikkert og systematisk i arbejdsgange og processer. PS! varetager desuden den daglige ledelse af projektet.

På læringstræf præsenterer deltagerne i projektet deres arbejde for hinanden, og de har mulighed for at få feedback af konsulenter fra både PS! og Nationalt Videnscenter for Demens.

[Læs om Sikker sundhed for borgere med demens på patientsikkerhed.dk/sikkersundhed-demens](https://patientsikkerhed.dk/sikkersundhed-demens)

Implementerings- og læringsforløb om udadreagerende adfærd i ældreplejen

At forebygge og håndtere udadreagerende adfærd er en kompleks faglig opgave. Udadreagerende adfærd hos borgere med demens kan ofte forebygges eller minimeres med betydning for den enkelte borger. Uforståelig adfærd hos borgere med demens er som oftest et udtryk for uopfyldte behov, og det kan føre til udadreagerende adfærd og voldsomme episoder.

Det er en kompleks faglig opgave at forebygge og håndtere voldsomme episoder og udadreagerende adfærd i ældreplejen. Det kræver en særlig viden og stiller store krav til medarbejdernes sundheds- og socialfaglige kompetencer.

Forløbene tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens Anbefalinger og inspiration til at forebygge, håndtere og lære af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd og skal hjælpe den kommunale ældrepleje med at omsætte anbefalingerne til praksis.

Forløb understøtter medarbejdere i at håndtere udadreagerende adfærd

Med finanslovsaftalen for 2019 blev der afsat 60 millioner kroner for perioden 2019-2022 til en national handlingsplan, som skal forebygge og reducere udadreagerende adfærd i ældreplejen. Sundhedsstyrelsen har på den baggrund udarbejdet en handlingsplan med det formål at sætte retning for og styrke indsatsen til gavn for både borgere og medarbejdere.

Derfor tilbyder Sundhedsstyrelsen gratis implementerings- og læringsforløb til alle kommuner i perioden 2021–2024. Formålet med forløbene er at understøtte medarbejdere og ledere i ældreplejen i at forebygge, håndtere og lære af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd i ældreplejen.

Det sker gennem et lærings- og implementeringsforløb, hvor fokus er at understøtte deltagernes viden om både forebyggelse og håndtering af udadreagerende adfærd. PS! er en af tre eksterne leverandører, som står for facilitering og undervisning i forløbene i kommunerne. Indtil videre har PS! stået for forløb for 18 kommuner. I 2023 har vi holdt i alt 14 forløb i følgende 9 kommuner: Aalborg, Helsingør, Bornholm, Holstebro, Mariagerfjord, Glostrup, Tårnby og Næstved. Deltagerne har efterfølgende svaret på en evaluering af forløbet – nedenstående tal er derfor et gennemsnit af alle besvarelserne.

På spørgsmålet "Har du gennem forløbet fået viden og konkrete metoder/redskaber til, hvordan I forebygger udadreagerende adfærd og voldsomme episoder?" har 68 % svaret i høj grad eller i meget høj grad på en 5-trinsskala. På spørgsmålet "Har du gennem forløbet fået viden og konkrete metoder/redskaber til, hvordan I håndterer udadreagerende adfærd og voldsomme episoder?" har 65 % svaret i høj grad eller i meget høj grad på en 5-trinsskala.

Valgfrie kommentarer til forløbet i evalueringen

"Super godt forløb, har lært meget."

"Det har været givtigt at tale om beboere og udvælge én samt udføre PDSA til gavn for vores beboer. Gode input til større forståelse af et svært emne."

"Det har været et godt kursus mange Gode nye tiltag."

Indsatserne styrkes i et lokalt samarbejde i den deltagende enhed og i et samarbejde på tværs af kommunen, hvilket understøttes af en implementeringsgruppe bestående af nøglepersoner bl.a. tillidsrepræsentant, arbejdsmiljørepræsentant, demenskoordinatorer og ledere på tværs af kommunen.

[Læs om forløbene på patientsikkerhed.dk/implementerings-og-læringsforløb](https://patientsikkerhed.dk/implementerings-og-læringsforløb)

Medicinsikkerhed

Det er veldokumenteret, at der er behov for at forbedre medicinsikkerheden på tværs af sundhedsvæsenet. I samlerapporteringerne for 2022 har 156.235 hændelser været inden for området 'medicin ikke givet'. Der ses fortsat en stor stigning i antallet af utilsigtede hændelser rapporteret ved samlerapportering, og det er fortsat hændelser omhandlende 'Medicin ikke givet', som der samlerapporteres flest af. Det stigende antal tyder på, at den forenkede metode medvirker til, at der rapporteres flere hændelser, men kan også være tegn på et øget fokus på læring og vidensdeling.

For alle rapporteringssteder gælder, at medicineringsfejl er den hyppigst rapporterede form for utilsigtede hændelser, dog er det heldigvis få af fejlene, som fører til alvorlig skade. Frekvensen af medicineringsfejl blandt alle rapporterede hændelser udgjorde i 2022:

- ca. 70,1 % i kommunerne (kommunale tandpleje, forebyggelsescentre, hjemmeplejen, hjemmesygeplejen, kommunelæger, misbrugsbehandling mm.)

- ca. 27,5 % på hospitaler
- ca. 60,4 % "anden regional" (primært almen praksis, speciallæger og tandlæger)
- ca. 33,3 % i den private sektor (privathospitaler og hospice).

Kilde: Styrelsen for Patientsikkerhed

Sikker Medicinering

Det er veldokumenteret, at der er udfordringer i relation til medicin og medicinering på botilbud og midlertidige pladser. Generelt set sker der i dag et stort antal utilsigtede hændelser i forbindelse med håndtering af medicin. Der er behov for en systematisk indsats for at forbedre medicinsikkerheden på de midlertidige pladser og på botilbud.

Bl.a. har erfaringsopsamlinger fra Styrelsen for Patientsikkerheds risikobaserede tilsyn vist, at medicin og medicin håndtering på botilbud hører til et af de største risikoområder inden for patientsikkerhed. Det er samtidig velbeskrevet, at borgere på bosteder i gennemsnit har et større forbrug af lægemidler end den øvrige befolkning.

Borgere på botilbud kan have mange samtidige psykiske og somatiske sygdomme, hvilket sammen med et lavt funktionsniveau betyder, at medicinering kan være endog endnu vigtigere at have fokus på end ved andre grupper af borgere. Samtidig kan en forbedret indsats vedr. medicin håndtering bidrage til at reducere den ulighed i sundhed, der er gældende for gruppen, og også til at forebygge fx udadreagerende adfærd i forhold til andre borgere og personale.

Borgere på botilbud og midlertidige pladser er en særlig sårbar gruppe, der ofte er storforbrugere af lægemidler, og hvor korrekt medicinering er af vital betydning, mens fejl i medicineringen omvendt kan have store negative konsekvenser for det enkelte menneske, for medarbejderne og også lægge øget pres på sundhedsvæsenet i relation til medicinrelaterede indlæggelser.

Sundhedsvæsenet har ændret sig markant de senere år, hvilket bl.a. viser sig ved, at der er sket en opgaveglidning fra hospitaler til midlertidige pladser, idet borgere udskrives hurtigere og ofte har flere kroniske og multiple sygdomme. De nye typer af opgaver, som bl.a. de midlertidige pladser forventes at varetage, stiller store krav til indretning og kompetencer.

Projekt skal højne medicinsikkerheden på botilbud og midlertidige pladser

I 2022 kom Sundhedsstyrelsen med 37 anbefalinger til en 10-årsplan for psykiatrien. Her lyder nr. 33: "En øget specialisering af socialpsykiatriske indsatser til mennesker med de sværeste psykiske lidelser og mest komplekse problemer", hvor det bl.a. anbefales at trække på viden og erfaringer fra PSI' projekt Medicinsikre botilbud i iværksættelsen af tiltag, der skal sikre en bedre håndtering af medicin i tilbuddene.

Gode resultater og erfaringer fra Medicinsikre botilbud

Der er gode erfaringer at trække inspiration og læring fra i det toårige projekt, der blev afsluttet i 2022. I Medicinsikre botilbud har 15 botilbud fra 10 kommuner arbejdet med at højne sikkerheden for borgere på botilbud i forbindelse med håndtering af borgernes medicin. Helt konkret har det handlet om at reducere antallet af medicinfejl. Og de er lykkedes med at skabe forbedringer for borgerne. Men også med at styrke det tværfaglige samarbejde, trivslen og arbejdsglæden.

Erfaringer fra Medicinsikre botilbud bliver anvendt i det nye projekt Sikker Medicinering, som Helsefonden har givet penge til. Projektet er rettet mod medicinsikkerhed både på botilbud og på midlertidige pladser og er påbegyndt i foråret 2023. Projektet løber frem til begyndelsen af 2026, hvor PS! undervejs bistår med undervisning og vejledning til projektdeltagerne i,

hvordan processer forbedres, og hvordan man fastholder og udvikler de sikre arbejdsgange.

Formålet er at nedbringe antallet af medicineringsfejl på botilbud og midlertidige pladser og dermed øge medicinsikkerheden for borgerne på de deltagende enheder varigt. Dette vil desuden kunne føre til en væsentlig forøgelse af borgernes værdighed og medarbejdernes sikkerhed og tryghed. Sikker Medicinering skal forbedre medicinsikkerheden på botilbud og midlertidige pladser ved at:

- forbedre de fysiske forhold omkring medicineringsprocessen
- kompetenceudvikle personalet i forhold til medicin og medicineringsprocessen
- understøtte implementeringen af sikre arbejdsprocesser og arbejdsgange i forhold til medicinering ved hjælp af undervisning i Forbedringsmodellen.

BEVILLING: Helsefonden

BELØB: 5 mio. kr.

PROJEKTPERIODE: August 2023 – primo 2026

PROJEKTLEDER: PS!

PROJEKTPARTNERE: Apotekerforeningen og lokale apoteker. I styregruppen indgår herudover KL og Danske Ældreråd samt Helsefonden

PROJEKTDELTAGERE: Allerød, Assens, Hvidovre, Horsens, Middelfart, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg og

[Læs mere om Sikker Medicinering på patientsikkerhed.dk/sikkermedicinering](https://patientsikkerhed.dk/sikkermedicinering)

På første læringstræf i projekt Sikker Medicinering lærte medarbejderne lave arbejdsgangsanalyser. På Botilbuddet Vesterbro i Silkeborg fandt medarbejderne ud af, at de har forskellige arbejdsgange i medicinprocessen.

Nedbringelse af antipsykotisk medicin til borgere med demens

Alt for mange mennesker med demens for antipsykotisk medicin. Brugen af antipsykotisk medicin til mennesker med demens er fortsat alt for udbredt. Der er klare sundhedsfaglige anbefalinger mod at bruge antipsykotisk medicin til mennesker med demens. Medicinen har en lang række bivirkninger hos et menneske med demens, blandt andet øget dødelighed, blodpropper, slagtilfælde og hjerterytmeforstyrrelser.

Det tredje mål i den nationale Demenshandlingsplan 2025 er at halvere forbruget af antipsykotisk medicin til mennesker med demens inden 2025 gennem en forbedret pleje- og behandlingsindsats.

Da Demenshandlingsplanen blev udarbejdet i 2016, lå det gennemsnitlige forbrug på landsplan på ca. 20 %. Tal fra 2022 viser, at forbruget fortsat er uændret trods mange indsatser på området.

Afprøvning af ny model til nedbringelse af antipsykotisk medicin til borgere med demens

I 2023 har PSI indgået aftale med Sundhedsstyrelsen om et samarbejde, der skal understøtte afprøvningen af en ny guide/procesmodel til, hvordan plejehjem og kommuner kan arbejde med at nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin til borgere med demens.

Guiden er udviklet sammen med praksis og indeholder blandt andet en procesmodel for, hvordan kommuner og plejeenheder kan gå til arbejdet med at nedsætte forbruget af antipsykotika i ældreplejen.

Kommuner og private leverandører, herunder selvejende institutioner og andre, der ejer eller driver plejecentre, kan deltage i afprøvning af procesmodellen i perioden 1. marts 2024 til 1. marts 2025.

I 2023 har PSI deltager i udviklingen og forberedelsen af afprøvningen i samarbejde med Sundhedsstyrelsen og dennes demensrejsehold.

Formålet med afprøvningen af procesmodellen er at nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin til borgere med demens, ved at deltagerne får:

- viden om virkning og bivirkning ved behandling med antipsykotisk medicin hos borgere med demens
- støtte til at arbejde systematisk med egne forløb med at nedbringe antipsykotisk medicin til borgere med demens
- støtte til at skabe overblik over kommunens/plejehjemmets nuværende forbrug af antipsykotisk medicin til borgere med demens, sætte mål for indsatsen og igangsætte forbedringstiltag og følge op på dem
- redskaber og støtte til at opspore og forebygge psykiske og adfærdsmæssige symptomer hos borgere med demens
- støtte til det tværgående samarbejde i behandlingen med bl.a. praktiserende læge
- netværk og gensidig sparring og inspiration med andre kommuner/ plejehjem med henblik på kvalificering af eget arbejde.

Diagnosesikkerhed

Rettidig og korrekt diagnose er forudsætningen for, at patienter modtager den relevante behandling og pleje i sundhedsvæsenet.

Hvis en diagnose overses, bliver forsinket eller stilles forkert, kan det have alvorlige konsekvenser for patient og pårørende, i værste fald uarbejdsdygtighed, invaliditet eller død.

Også sundhedsvæsenet belastes fx i form af overflødig behandling, og de individuelle medarbejdere påvirkes, når de – måske på grund af vanskelige arbejdsbetingelser – ikke leverer den optimale ydelse til patienterne.

Det var rapporten Improving Diagnosis in Health Care fra det amerikanske National Academy of Medicine, der i 2015 viste, at diagnosesikkerhed er et vigtigt område inden for patientsikkerhed. Ifølge rapporten vil de fleste mennesker opleve en eller flere diagnosefejl i deres liv.

[Se rapporten: Improving Diagnosis in Health Care \(2015\) hos nationalacademies.org](#)

I 2019 udgav PSI i samarbejde med Patienterstatningen rapporten Veje til bedre diagnoser. Den ser på sager, hvor patienter har fået erstatning for skader, som er relateret til fejl i den diagnostiske proces. Rapporten viser, at der i 10-årsperioden 2009-2018 er udbetalt 2¼ milliarder i erstatning til patienter, der er blevet skadet som følge af diagnosticeringsfejl i det danske sundhedsvæsen.

I alt har Patienterstatningen i denne 10-årsperiode afgjort 13.000 sager, der involverer en diagnosticeringsfejl, hvoraf 7.600 er anerkendt. Det er alvorlige sager. Følgedød (dvs. dødsfald, der er en følge af diagnosticeringsfejl), som er den mest alvorlige konsekvens af en patientskade, er næsten dobbelt så hyppig for diagnosticeringsfejl som for andre anerkendte behandlingskader.

Over 8% af anerkendte sager med diagnosticeringsfejl har direkte medført patientens død.

Veje til bedre diagnoser 2

I 2023 udgav PSI i samarbejde med Styrelsen for Patientsikkerhed en opfølgende rapport – Veje til bedre diagnoser 2, der gennemgår utilsigtede hændelser, rapporteret til Dansk Patientsikkerhedsdatabase i perioden 2015-20.

En kvantitativ analyse viser, at ca. en tredjedel af de ca. 3.500 alvorlige og dødelige hændelser, der hvert år rapporteres af sundhedspersonale, er relateret til den diagnostiske proces. Dermed er de diagnoserelaterede hændelser mindst lige så hyppige som de medicineringsrelaterede blandt alvorlige og dødelige hændelser.

En kvalitativ analyse, der omfatter hændelser af alle alvorlighedsgrader, peger på, at arbejdsgangene omkring laboratorieprøver og billeddiagnostiske undersøgelser er et særligt sårbart område. Ikke bare gennemførelse og fortolkning af prøver og undersøgelser, men i endnu højere grad formidlingen af resultaterne og opfølgningen med patienten derefter.

Fx når svar går forkert i det elektroniske system eller ligger uopdagede i en mappe hele sommerferien. Eller når sundhedsvæsenet glemmer at orientere patienten, som så selv må rykke for resultatet.

Den kvalitative analyse peger også på problemer i kommunikationen imellem de sundhedsprofessionelle. Fx når henvisninger forsvinder i systemet, eller vigtige oplysninger om patientens tilstand ikke kommunikerer ved overflytninger.

Især ved de alvorlige og dødelige hændelser er der en række eksempler på svigt i den kliniske vurdering af patienten. Det gælder ikke bare det lægelige ræsonnement, men forekommer også i primærsektoren, hvor hjemmeplejen fx reagerer for sent på vigtige symptomer hos borgeren. Særligt kritisk er det, når de sundhedsprofessionelle ikke i tide erkender, at patienten har brug for akut behandling.

SIDM23 - Europæisk konference om diagnosesikkerhed i Utrecht

The future of diagnosis – navigating uncertainty' var titlen på den 3. europæiske konference om diagnosesikkerhed, arrangeret af den amerikanske organisation Society to Improve Diagnosis in Medicine. En lille dansk delegation fra Netværk for diagnosesikkerhed (se side 49) deltog i konferencen.

Den danske delegation, som deltog på konferencen i Utrecht. Fra venstre:

- Overlæge Perle Darsø, Region Hovedstaden
- Lektor Lene Nøhr-Jensen, Bioanalytikeruddannelsen
- Adjunkt Nicoline Lykke Hansen, Bioanalytikeruddannelsen
- Direktør Inge Kristensen, PS!
- Kommunikationskonsulent Charlotte Frenved, PS!
- Kvalitetschef Vivi Pedersen, Regionshospital Nordjylland.

Ved konferencen blev der præsenteret en lang række forskningsresultater og undersøgelser, der demonstrerer, at diagnoseområdet er værd at kigge nærmere på. Blandt andet blev PS!' nye rapport 'Veje til bedre diagnoser 2' fremlagt ved en posterpræsentation.

Direktør Inge Kristensen deltog i en paneldebat om, hvordan forskningen i diagnosesikkerhed kan få gennemslagskraft på politisk niveau. Panelet bestod af en international gruppe af ledere i sundhedsvæsenet, blandt andre Hardeep Singh, som er en af verdens førende forskere på området, og Aidan Fowler, som er direktør for patientsikkerhed ved NHS England. Mange af sessionerne ved konferencen kom ind på usikkerheden omkring det at stille en diagnose og vigtigheden af at erkende og kommunikere denne usikkerhed – både blandt de sundhedsprofessionelle og i kontakten med patienten og de pårørende.

Også begrebet overdiagnose var et tema på konferencen, hvor professor Hardeep Singh konkluderede, at diagnosesikkerhed indebærer, at diagnosen stilles korrekt og uden forsinkelse, men også at det sker med mindst mulig brug af ressourcer og under hensyntagen til patientens præferencer.

PSI-direktør Inge Kristensen deltog i paneldebat på europæisk konference i Holland, om hvordan forskningen i diagnosesikkerhed kan få gennemslagskraft på politiske niveau.

International konference om overdiagnose i København

400 deltagere overværede åbningen af konferencen Preventing Overdiagnosis 2023, der fandt sted i København 14. til 16 august.

Konferencen blev arrangeret i et samarbejde mellem Oxford University, Dartmouth Institute of Health, Sydney University, Københavns Universitet og DSAM. Blandt deltagerne ved konferencen var direktør Inge Kristensen, PS!.

Gennem en lang række oplæg og sessioner viste konferencen, hvordan overdiagnostik belaster både patienter, sundhedsvæsen og samfundsøkonomi.

PS! deltog med et oplæg, hvor selskabets arbejde med diagnosesikkerhed blev præsenteret, og data fra rapporterne Veje til bedre diagnoser (2019) og Veje til bedre diagnoser 2 (2023) blev fremlagt.

Resultater fra PS! arbejde med diagnosesikkerhed blev præsenteret ved konferencen om overdiagnostik af Charlotte Frenved.

Netværk for diagnosesikkerhed

PS! tog i 2023 initiativ til oprettelse af et nyt netværk for diagnosesikkerhed, der kan diskutere, tage initiativ til og koordinere en fremtidig indsats for øget diagnosesikkerhed i det danske sundhedsvæsen.

Internationalt er arbejdet med diagnosesikkerhed øget væsentligt gennem de senere år, og PS! har ambitioner om at arbejde videre med området og at udvikle og afprøve målemetoder og interventioner, der kan understøtte en sikker diagnostisk proces.

Diagnosesikkerhed er imidlertid et meget bredt område, og det kan være vanskeligt at indkredse, hvilken forskning og hvilke interventioner der kan være relevante og mulige i dansk regi. Derfor ønsker PS! at samle folk med interesse for diagnosesikkerhed i det nyoprettede netværk for diagnosesikkerhed.

Læs mere om netværket på side 49.

Internationale samarbejdspartnere inden for diagnosesikkerhed

PS! har de senere år etableret samarbejder med en række internationale forskere inden for diagnosesikkerhed, herunder professor Hardeep Singh fra USA, Aidan Fowler, direktør for patientsikkerhed ved NHS England og Rita Fernholm, der er speciallæge i almen medicin og tilknyttet Karolinska Institutet i Stockholm.

PS! har desuden kontakter i Society to Improve Diagnosis in Medicine, en organisation, der arbejder internationalt for at fremme forskning i diagnosesikkerhed.

Webinar: Advancing a culture of diagnostic safety

På et webinar den 21. juni 2023 om diagnosesikkerhed gav Jeffrey Salvon-Harman, Vice President for Safety hos Institute for Healthcare Improvement (IHI) og ekspert i diagnosesikkerhed sit perspektiv på, hvordan sundhedsvæsenet kan arbejde med at skabe en kultur for diagnostisk sikkerhed.

Webinaret gav konkrete inputs til, hvordan der kan arbejdes systematisk og løsningsorienteret med at forbedre diagnosesikkerheden i praksis i sundhedsvæsenet.

Mental sundhed for sundhedsprofessionelle

Tilknytning og fastholdelse af medarbejdere i sundhedsvæsenet er en af tidens store udfordringer. I sundhedsvæsenet kommer man som medarbejder ud for mange intense oplevelser og situationer, der handler om liv og død. Det kan medføre stor mental belastning, der kan føre til dårlig trivsel blandt medarbejderne, sygefravær, personaleflugt og risiko for patientsikkerheden.

Opgørelser fra bl.a. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø viser, at den mentale sundhed for sundhedsprofessionelle i stigende grad er presset. Når den sundhedsprofessionelle er mentalt ude af balance, kan det have negative konsekvenser for ikke kun den enkelte, men også for teamet, patientsikkerheden, organisationen og i sidste ende økonomien.

Det overordnede formål er at styrke den mentale sundhed hos medarbejdere i sundhedsvæsenet og give sundhedsprofessionelle bedre redskaber til at klare de psykiske belastninger, som jobbet kan indebære. Sundhedspersonalet skal opleve en mere åben og empatisk kultur, der medvirker til at fremme mental sundhed og øger tryghed og psykologisk sikkerhed.

Mental sundhed for sundhedsprofessionelle

I 2022 afsluttede PS! projektet Mental sundhed for sundhedsprofessionelle, som viste, hvordan systematik, ledelse og metoder som støttende, kollegiale samtaler og defusing kan styrke kollegaskabet, som er en vigtig forebyggende faktor for medarbejdernes mentale sundhed.

I 2023 har PS! arbejdet på at udbrede erfaringerne til flere dele af sundhedsvæsenet.

PS! har i den forbindelse bl.a. udgivet et generisk forbedringsforløb i samarbejde med CAMES, der kan tilpasses den enkelte organisation, afdeling eller afsnit, som ønsker at arbejde systematisk og vidensbaseret med at forbedre og fastholde et godt psykosocialt arbejdsmiljø.

Resultater fra Mental Sundhed fo Sundhedsprofessionelle

En spørgeskemaundersøgelse før og efter projekt Mental Sundhed for Sundhedsprofessionelle viser, at halvdelen af respondenterne nu er mere opmærksomme på kollegaers behov for at tale om vigtige emner. En tredjedel mener, at projektet har medført øget kollegaskab i afdelingen, og 78 % af medarbejderne, som har gennemført de støttende, kollegiale samtaler, har tilkendegivet, at det har haft stor eller meget stor betydning for dem. Derudover har projektet generelt øget lederes og ansattes opmærksomhed på at spørge ind til hinanden, lytte og give støtte.

PS! afholdte den 2. februar 2023 i samarbejde med CAMES og Herlev og Gentofte Hospital konferencen Mental sundhed og patientsikkerhed: Hvordan får vi begge dele? PS! oplevede en enorm interesse for konferencen og måtte melde udsolgt, da vi nåede 300 deltagere.

Deltagerne kunne bliver klogere på sammenhængen mellem mental sundhed for personalet og patientsikkerhed.

Konferencen tog udgangspunkt i erfaringerne fra projekt Mental sundhed for sundhedsprofessionelle samt national og international viden på området.

På konferencen kunne deltagerne bl.a. opleve professor Michael West, Kings Fund, om *compassion* og koncerndirektør Dorthe Crüger, Region Hovedstaden, om visionen for at arbejde med mental sundhed for medarbejderne, samtidig med at patientsikkerheden højnes.

På Folkemødet den 15.-17. juni fortalte PS! på vores stand i Det Fælles Sundhedstelt om projekt Mental sundhed for sundhedsprofessionelle. PS! kom med en appel til borgere, politikere og beslutningstagere om, at vi skal huske at passe på de sundhedsprofessionelle, når vi skal have et bæredygtigt sundhedsvæsen i fremtiden.

Mental sundhed fyldte også på programmet på PS! Konference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen den 20.-21. november med en session om omsorgstræthed i sundhedsvæsenet og hvilke tegn i organisationen, der kan være udtryk for omsorgstræthed, hvordan det kan påvirke patientsikkerheden i negativ retning og eksempler på forebyggelse af omsorgstræthed i praksis.

Både på formiddags- og eftermiddagssessionen var alle pladser optagede. I evalueringen af sessionen svarer 59 %, at de i meget høj grad eller høj grad er tilfredse med sessionen. Deltagerudsagn fra evalueringen vidner om, at det er et emne, der fylder i praksis.

[Læs om Mental sundhed for sundhedsprofessionelle på patientsikkerhed.dk/mentalsundhed](https://patientsikkerhed.dk/mentalsundhed)

300 deltagere var samlet til konference for at høre, hvordan vi kan få mental sundhed og patientsikkerhed på samme tid.

Deltagerudsagn om sessionen om omsorgstræthed

"Et utroligt fagligt relevant emne og med meget stort udbytte ift. at forstå mekanismerne bag omsorgstræthed og hvilken løsning man kan lade sig inspirere af ift. compassion. Konkret og alligevel dybdegående ift. baggrundsviden om hvordan vores nervesystem fungerer og det gav en forståelse for hvor de røde flag opstår og i hvilke rammer. Inspirerende at høre om børnehospice-erfaringer med at arbejde meget struktureret og professionelt med omsorgsarbejde."

"Oplægget var filosofisk og højsvævende på den gode måde. Meget fint, vigtigt og professionelt oplæg."

"Det var helt fantastisk og gav stort stof til eftertanke."

Mental Health Improvement Network

Netværksdannelse styrker PS!' rolle som knudepunkt for viden om patientsikkerhed og forbedringsmetoder – herunder arbejdet med mental sundhed. Derfor har PS! sammen med Amar Shah, Pedro Delgado, og indtil 2023, Johnathan MacLennan, været med til at koordinere det internationale netværk Mental Health Improvement Network, der har til formål, at personer, der arbejder i (eller bruger) psykiatrien og er engageret i kvalitetsforbedrende aktiviteter, kan mødes, dele, lære og netværke.

Netværksmødet har fundet sted i forbindelse med International Forum on Quality and Safety in Healthcare de sidste 8 år og er en fantastisk mulighed for at høre, hvilket arbejde der foregår udover ens normale arbejdsnetværk. Koordineringsgruppen udvikler programmet forud for International Forum on Quality and Safety in Healthcare og er vært for arrangementet på dagen, samt understøtter fortsat deling, læring og netværk resten af året via brug af sociale medier eller ved at forbinde mennesker med fælles interesser eller fokusområder.

Siden Johnathan Maclennans død i begyndelsen af 2023 blev det klart, at kernegruppen skulle udvides. Derfor har organisationen af programmet for 2024 i 2023 været understøttet af en række kolleger i hele Europa. Et andet højdepunkt er den øgede brug af sociale medier til at understøtte deling af forbedringsarbejde i psykiatrien. Dette er afgørende, da netværket ellers kun mødes én gang om året.

Fokus i 2023 har været at udvide netværket til ikke engelsksprogede lande, da vi allerede har godt greb i f.eks. Storbritannien, Irland, USA og skandinaviske lande. Ud over disse lande ser vi også et lille antal deltagere, der kommer fra steder som New Zealand, Australien, Singapore og Canada. Men det efterlader betydelige huller over hele kloden, så vi ved meget lidt om det forbedringsarbejde, der finder sted i de ikke-engelsksprogede lande, mens vi ved, at Institute for Healthcare (IHI) har en lang tradition for at arbejde i Sydamerika, Afrika og Asien. PS! har et fokus på at få det danske sundhedsvæsen til at blive en mere aktiv partner i netværket.

Netværket var igen i år samlet i forbindelse med International Forum Copenhagen 2023.

En værdig død og overbehandling af ældre

Patienter og borgere oplever bedre kvalitet i behandlingen i deres sidste tid, når der er sket en tidlig afklaring af behandling og pleje. Forskning og klinisk erfaring viser imidlertid, at sådanne samtaler ikke er implementeret systematisk i den kliniske praksis, og der er derfor et behov for at arbejde med området.

Hvis ikke der er taget stilling til behandlingsniveau, risikerer man, at patienter udsættes for uønsket og belastende livslængende behandling og eventuelt genoplivningsforsøg med dårlig prognose. I ældreplejen er der væsentlige problemer med overmedicinering, polyfarmaci og unødige indlæggelser. Det er uheldigt for patienten, men også for sundhedsvæsenet, der bruger unødige ressourcer på overbehandling.

Fx vil de fleste helst dø hjemme, men tal fra Sundhedsdatastyrelsen tyder på, at vi ikke er gode nok til at understøtte det. Og også, at der er stor forskel fra region til region og mellem kommunerne på, hvor gode vi er til det. Vi tror på, at det kan lade sig gøre for mange flere end i dag, hvis vi bliver bedre til at tage samtalen om den sidste levetid.

Klar til samtalen

Siden 2017 har PS! sat fokus på Klar til samtalen – at flere borgere og patienter får en sidste værdig tid. Sundhedsprofessionelle skal være klar til samtalen med de ældste og de mest syge om deres ønsker, så der bliver så høj en grad af overensstemmelse mellem ønskerne og den behandling og pleje, der faktisk gives, som muligt.

Sundhedsvæsenet har afgørende indflydelse på, hvordan borgere og patienter – og deres pårørende – oplever den sidste del af deres liv, og kun en åben og ærlig samtale kan sikre, at der ikke sker overbehandling – som vi definerer, som en behandling borgeren ville have sagt nej tak til, hvis der var blevet spurgt ordentligt.

Patienter oplever bedre kvalitet i behandlingen i deres sidste tid, når der er sket en tidlig afklaring af behandling og pleje.

Flere projekter med grobund i Klar til samtalen er begyndt i 2023 og fortsætter ind i 2024. Dertil kommer en række oplæg, som du kan en oversigt over på side 46.

I 2023 var vi med i projekt "STOP OP! – før livet stopper" i Sundhedsklynge Nord i Region Nordjylland, i projekt "Den Sidste Tid" i Sundhedsklynge Nykøbing Falster og et projekt på Sjællands Universitetshospital, der skal styrke indsatsen omkring den basale palliation.

Begge de sidstnævnte projekter fortsætter i 2024 sammen med et ny projekt i Sundhedsklynge Midt i Nordjylland med udgangspunkt i Aalborg Universitetshospital og Jammerbugt Kommune.

Og endelig har Fremfærd Sundhed og Ældre bedt PS! lede et projekt, der skal samle op på (næsten) alle de andre projekter med henblik på at udforme et indsatskatalog til kommunerne.

Patientsikkerhed og digitalisering

Udviklingen af teknologiske løsninger til sundhedsvæsenet går en spændende tid i møde, og potentialet til bl.a. prædiktion, beslutningsstøtte ved diagnosticering og distanceløsninger, er enormt.

Men det er ikke nok, at teknikken fungerer. Det er mindst lige så vigtigt, at de medarbejdere, patienter og borgere, der skal anvende de nye teknologier, er klar til det. Ofte bliver implementeringen glemt, overset eller undervurderet i udvikling og anskaffelse af digitale løsninger. Dermed opnår man – i bedste fald – ikke det potentiale, der kunne indfries. I værste fald bliver løsningerne medvirkende til øget patientsikkerhed og ulighed i sundhed.

PS! arbejder for at tænke patientsikkerhed, robuste arbejdsgange og "the human side of change" ind i den fremtidige udvikling af digitale løsninger til sundhedsvæsenet, hvad enten det er til hospitaler eller til pleje og behandling i eget hjem.

Efterårets konference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen satte fokus på, hvilken betydning det har for patientsikkerheden, at nye teknologiske løsninger – herunder kunstig intelligens – tages i brug til at overvåge, diagnosticere, behandle og pleje borgere og patienter.

Et hovedtema på konferencen var hospitalsbehandling i eget hjem.

Hospitalsbehandling i eget hjem

Hospitalsbehandling i eget hjem (Hospital at Home) er i rivende udvikling internationalt og nationalt. Der er stort potentiale i hjemmebehandling, og flere initiativer er i gang i Danmark. Alt peger på, at initiativerne og prioriteringen af disse vil blive større fremadrettet.

David Levine, forsker og cheflæge ved Brigham and Women's Hospital og Harvard Medical School, var blandt keynote-talerne ved konferencen om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen i november. Han har grundlagt og er leder af Brigham & Women's Hospitals hjemmehospitalsprogram.

Han mener, at fremtidens hospitaler vil bestå af akutmodtagelser, operationsstuer og intensivafdelinger. Og ikke andet. Der vil ikke længere være medicinske afdelinger på hospitaler. Kun hyperakutte behandlinger.

David Levine står bag det første randomiserede studie af hospitalsbehandling i eget hjem i USA. Det viser bl.a., at der er færre udgifter til patienterne i hjemmet, de får færre undersøgelser, bevæger sig mere og har færre genindlæggelser. Uden at der bliver gået på kompromis med kvalitet og sikkerhed.

Hospitalsbehandling i eget hjem blev også diskuteret på en workshop og på flere sessioner under konferencen.

PS! tog i efteråret 2022 initiativ til et netværk om hospitalsbehandling i eget hjem (se side 50), hvor vi kan videndele, sparre og lære på tværs af de initiativer og projekter, der er i gang eller skal opstartes. Tilslutningen til netværket tyder på, at der på tværs af landet er stort behov for faglig sparring om dette ret nye og uudforskede område.

Møderne i Netværket for hospitalsbehandling i eget hjem foregår virtuelt 4 gange om året. Hver gang deltager omkring 50 af netværkets godt 130 medlemmer.

Borgerskabte data

Sundhedsdata fra mobiltelefoner og smartwatches udgør en ny ressource af borgerskabte data, der kan anvendes i borgernes møde med sundhedsvæsenet. PS! arbejder for, at borgerskabte data bruges til gavn for borgere og patienter, uden at patientsikkerheden kompromitteres.

En analyse fra Danish Life Science Cluster viste i 2022, at borgerskabte data har potentiale til at lette presset på sundhedsvæsenet og understøtte den igangværende omstilling mod mere borgernære, digitale og forebyggende sundhedsydelse.

Borgerskabte sundhedsdata dækker over de data, som eksempelvis kan blive registreret på ens smartphone, såsom mængden af skridt på en dag eller pulsregistrering fra et smartwatch. Det er selvfølgelig op til den enkelte borger, om man ønsker at indsamle data, og om man ønsker at dele data i dialogen med sundhedsvæsenet.

Borgerskabte data kan både før og mellem konsultationer give sundhedsprofessionelle bedre indblik i borgerens tilstand i hverdagen, viste analysen fra Danish Life Science Cluster. Den nye type data giver samtidig mulighed for, at borgeren selv kan tage bedre ansvar for egen sundhed og sygdom og derved skabe mere selvstændighed og tryghed.

Interessen for at anvende borgerskabte data hos offentlige og private aktører stiger. Potentialet for at forbedre patientsikkerheden via borgerskabte data er stor, og tilsvarende er der risici og opmærksomhedspunkter, men også etiske overvejelser og diskussioner. Derfor har PS! sammen med Danish Life Science Cluster og en række andre aktører på området i 2023 taget initiativ til at oprette et nationalt netværk om borgerskabte data. Læs om netværket på side 49).

Samarbejde med patienter og borgere

Patienter, borgere og pårørende spiller en afgørende rolle i forhold til sikkerheden i sundhedsvæsenet. Som brugere af sundhedsvæsenet har de førstehåndserfaring af hele patientrejsen, og derfor er deres perspektiver uvurderlige til at forbedre patientsikkerheden.

Det er kendt, at forløb i sundhedsvæsenet opfattes forskelligt af personale og patienter. Hvor sundhedsvæsenets medarbejdere ofte kun er i kontakt med patienterne sporadisk, er det patienterne selv og de pårørende, der oplever det sammenhængende forløb.

Evidens viser, at når patienter og borgere bliver behandlet som partnere i deres pleje og behandling, opnås der betydelige gevinster i form af øget sikkerhed, patienttilfredshed og sundhedsresultater. Undersøgelser viser en potentiel reduktion af skadesbyrden med op til 15 %, hvilket sparer utallige liv og milliarder af dollars hvert år. Det skriver WHO.

Inddragelsen af patienter og borgere kommer ikke af sig selv. Det kræver nødvendige foranstaltninger for at sikre, at patienter er aktive partnere i deres egen pleje og behandling og involveret i udformning af politikker, repræsenteret i styregrupper, mv.. Det kan kun opnås ved at tilbyde platforme og muligheder for at brugerne af sundhedsvæsenet kan komme med deres input, tanker, bekymringer, forventninger og præferencer.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed har en lang tradition for at inddrage borgere, patienter og pårørendes stemmer i patientsikkerhedsarbejdet. Også på et mere overordnet niveau har patienterne øje for andre aspekter og forbedringsmuligheder i forhold til de medarbejdere og ledere, der har deres dagligdag i sundhedsvæsenet.

PS!' samarbejde med patienter og borgere sker i stort omfang med hjælp fra Patientambassadørerne, der i 2022 havde 15 års-jubilæum. Patientambassadørerne er fortsat en vigtig ressource i PS! arbejde.

Patientambassadørerne

Netværket begyndte i 2007 i forbindelse med WHO-initiativet Patients for Patient Safety, og gennem tiden har der været omkring 30 patientambassadører. Ved årets udgang var 8 patientambassadører tilknyttet netværket.

Det er intet under, at patientambassadørerne har eksisteret i så mange år, da de bidrager med værdifuldt patientsikkerhedsarbejde i og omkring sundhedsvæsenet.

Det er en del af PS!' strategi at facilitere netværk og møder mellem aktører i sundhedsvæsenet, og det er patientambassadørerne en vigtig del af, da de kan bidrage med et andet perspektiv end de sundhedsprofessionelle i forbindelse med patientsikkerhedsudfordringer.

“Patientambassadørerne er med til at skabe den nødvendige forstyrrelse og perspektivskifte, som alle der arbejder i og omkring sundhedssystemet har brug for ind imellem. De giver PS! mulighed for at tage egen medicin, når det handler om systematisk arbejde med organisatorisk patientinvolvering/samskabelse.”

– Dorte Lee, PS!-konsulent og kontaktperson for patientambassadørerne.

Patientambassadørernes bidrag er uundværligt

Patientambassadørerne havde en vigtig rolle, da International Forum blev gennemført i København i foråret. Her var de sammen med patientrepræsentanter fra andre lande med til at fremme patienternes perspektiv. Patientambassadør Katrine Kirk var med i den danske programkomité for International Forum, hvor hun arbejdede for mere fokus på inddragelse af borgere og patienter.

“Der kan være en tendens til, at man tror, man ved, hvad patienters behov er. Patientambassadørernes samarbejde med sundhedsvæsenet viser, at sundhedspersonalet ofte bliver overraskede over, hvad de ikke har tænkt på. Det giver tit ahaoplevelser.”

– Katrine Kirk, patientambassadør

En af patientrepræsentanternes helt store aktiviteter på den internationale konference var workshoppen “The patient’s voice matters – Improving healthcare by engaging patients and carers”. Workshoppen inspirerede med ideer og metoder til at realisere det vejledende princip, “Nothing about me without me”, som kan være en udfordring for sundhedsprofessionelle at udføre i praksis.

Patientambassadørerne havde bl.a. en stand og en workshop på International Forum Copenhagen 2023.

Også ved efterårets Konference om patientsikkerhed i det samlede sundhedsvæsen var patientambassadørernes rolle tænkt ind fra begyndelsen, og som noget nyt var de repræsenteret på alle sessioner og workshops på konferencen.

“Patientambassadørerne viste med deres tilstedeværelse og bidrag både foran og bag scenen, hvilken betydning det kan have at invitere patientrepræsentanter til at være med. Det er mit indtryk, at det gav inspiration og viste en vej for mange, der måske har været lidt betænkelige ved at kaste sig ud i samarbejder med patientrepræsentanter.”

– Dorte Lee, PSI-konsulent og kontaktperson for patientambassadørerne.

Det er også Patientambassadørerne, der hvert år kårer vinderen af Patientsikkerhedsprisen (se side 37), der i 2023 gik til alle landets peermedarbejdere i regionspsykiatrien. Peers i psykiatrien er personer, der selv har erfaring med psykiske udfordringer. Den erfaring bruger de til at støtte patienter i psykiatrien.

Udover ovenstående er det gode patientsikkerhedsarbejde, som patientambassadørerne udfører, fortsat i 2023 med følgende bidrag:

- Den danske Host Country Programme Advisory Committee (PAC) for International Forum
- International Forum 23 - engaged patients planning group (2 møder pr. mdr.)
- Forskningskomité, International Forum for Quality and Safety
- Temadag om projektudvikling i PSI
- Patientfortælling på Temadag for kardiologisk afdeling, Roskilde
- 2 patientfortællinger til ledelsesseminar om den selvforvaltende borger i Gødstrupklyngen
- Patientsikkerhedsrådsmøde
- Oplæg KL temadag for social- og ældreområdet
- Case ifbm udgivelse af rapport om UTH cancer
- Patientoplæg samt bidraget med perspektiver på konkrete indsatser botilbudsprojekt Syddanmark
- Paneldebat på Folkemødet
- WHO konference Geneve (deltager)
- Patientsikkerhedsprisen – valg af prismodtager og uddeling af prisen
- PS!sammen23 - planlægning og deltagelse på konference
- Nordlandssykehuset, 2,5 t workshop for ca. 60 forbedringsledere om patientinddragelse
- Medunderviser i patientperspektivet, FA
- Medunderviser patientperspektivet, botilbudsprojekt Syddanmark
- 29 oplæg for yngre læger, Cames

Patientambassadørerne fortsætter i 2024 med at holde oplæg og deltage i møder, debatter og konferencer.

Tag ordet! – en samtaleguide

PS! har tidligere udgivet materiale fra Den gode samtale, når noget går galt i sundhedsvæsenet. Efterfølgende har der vist sig behov for at udvikle yderligere materiale målrettet patienter, der tager fat i, hvad man som patient selv kan gøre for at opnå en god samtale og et godt patientforløb.

I samarbejde med Kræftens Bekæmpelse er PS! derfor i gang med at udvikle et dialogværktøj "Tag ordet! En samtaleguide til patienter og pårørende". Materialet er målrettet patienter og pårørende uanset sygdomstype. Der er derfor nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af patientambassadører og repræsentanter fra forskellige patientforeninger .

BEVILLING: Kræftens Bekæmpelse, der har fået pengene fra Indenrigs- og sundhedsministeriets Aktivitetspulje 2022

BELØB: 300.000

PROJEKTPERIODE: August 2023 - februar 2024

PROJEKTLEDER: PS!

PROJEKTPARTNERE: Kræftens Bekæmpelse og arbejdsgruppe af patienter/borgere/pårørende

Alle kan føle sig sårbare og have svært ved at tage ordet i en vanskelig samtale med lægen eller en anden sundhedsperson. Sigtet med materialet er, at det kan understøtte, at man som patient og pårørende tager initiativ i samtalen, giver konstruktiv kritik, efterspørger løsninger og påpeger de sundhedsprofessionelles ansvar på en konstruktiv måde.

Input fra workshop med arbejdsgruppen, som består af patienter/borgere/pårørende, er ved at blive omdannet til konkret materiale. Materiale færdigudvikles i tæt samarbejde med arbejdsgruppen. Der udvikles kampagneindsats og laves nærmere aftaler med bl.a. Danske patienter og Danske Regioner om at understøtte udbredelsen af materialet.

Hvad er vigtigt for dig?-dagen

Hvad er vigtigt for dig?-dagen i juni er en tilbagevendende begivenhed, der har til formål at skabe opmærksomhed om og fremme personcentrering. Spørgsmålet – eller variationer herover – stiller sundhedspersonale året rundt, men vi bruger denne årlige aktivitet til at minde hinanden om at gøre det, så det har et vedvarende fokus i sundhedsvæsenet.

Dagen i juni giver samtidig sundhedspersoner erfaringer med, hvordan de med det relativt simple spørgsmål kan få viden om, hvad der har betydning for patienter, borgere og pårørende. Det giver bedre samarbejde og forbedrer patientoplevelsen, når vi ikke kun spørger "Hvad er der i vejen med dig?", men møder borgere og patienter som hele mennesker.

Den internationale What Matters to You-dag har på få år spredt sig til mere end 49 lande, og i Danmark plejer både kommuner og regioner over hele landet at markere dagen. PS! deltager i det internationale What Matters To You-netværk, hvor inspiration og erfaringer til vigtigt for dig-tilgangen deles imellem deltagerne.

Flere skal arbejde personcentreret i det daglige

PS! deltager aktivt i dagen for at skabe tilslutning den personcentrede pleje og behandling i sundhedsvæsenet. På vores hjemmeside stiller PS! materialer og inspiration til rådighed for alle, der ønsker at markere dagen. Pba. af en kommunikationsplan med formålet at udbrede kendskabet til og få sundhedsprofessionelle til at deltage i dagen, delte PS! opslag på de sociale medier samt historier i vores nyhedsbreve som optakt.

Vi udgav bl.a. blogindlægget "Hvad er vigtigt for dig? – Et værdifuldt spørgsmål at få, uanset om man er borger, patient, pårørende eller medarbejder i sundhedsvæsenet" af PS!-konsulent Dorte Lee, om hvorfor vi skal bruge tilgangen året rundt.

Som forberedelse og inspiration til årets Hvad er vigtigt for dig?-dag blev der også afholdt et webinar: "Husk, jeg er et menneske!". Her gav specialsygeplejerske Jessica Carlson fra UPMC Innovation Center i Pittsburgh, Pennsylvania og Liv Nørregaard Skøtt, projektchef i PS! deres bud på, hvordan man som sundhedsprofessionel kan arbejde systematisk med at spørge patienter og borgere, hvad der er vigtigt for dem. På dagen besøgte direktør Inge Kristensen Rigshospitalet, der sammen med to andre hospitaler skal starte et nyt projekt op omkring patientinvolvering. I et samarbejde mellem Regionshospitalet Horsens, Regionshospitalet Gødstrup og Rigshospitalet sætter operationsafdelingerne fokus på "hvad er vigtigt for dig?" i år. Med dataindsamlingen i 2023 håber de at have udført et brugbart pilotprojekt før 2024.

I anledningen af dagen udgav vi et spritnyt interview med pioneren inden for What Matters To You-bevægelsen, Maureen Bisognano, omkring betydningen af at involvere patienter/borgere, og hvordan man kommer i gang.

- Fordelene ved at samarbejde med patienterne er både forbedret livskvalitet og bedre behandlingsresultater, siger Maureen Bisognano, President Emerita og Senior Fellow hos IHI.

Vi delte også en video af patientrepræsentanterne, der blev vist på International Forum Copenhagen 2023, der fortæller hvorfor, der er mange årsager til at involvere borgere og patienter i deres pleje og behandling.

PS!-direktør Inge Kristensen besøgte Rigshospitalet i forbindelse med Hvad er vigtigt for dig?-dagen den 6. juni. Her taler hun med personale i venteværelset for dagkirurgi, der spurgte patienterne: Hvad er vigtigt for dig?

PS! besøgte også Plejecenter Klarahus i Københavns Kommune og Afdelingen for Øjensygdomme på Glostrup Hospital, hvor de markerer dagen på forskellige måder. Her fortalte de om, hvad de bruger svarene efterfølgende, og hvordan de i hverdagen generelt involverer borgerne og patienterne. Disse besøg er blevet til videoer, der deles som optakt til 2024' Hvad er vigtigt for dig?-dag.

PS! besøgte Afdelingen for Øjensygdomme på Glostrup Hospital og Plejecenter Klarahus i Københavns Kommune på Hvad er vigtigt for dig?-dagen i 2023.

Aktiviteter

Dette afsnit i årsberetningen har til hensigt at give et overblik over de største aktiviteter, PS! har beskæftiget sig med i 2023. Formålet er samtidig at give et indtryk af det omfattende antal partnerskaber, alliancer, netværk, styregrupper etc., hvor selskabet stiller sin viden og kompetencer til rådighed.

PS! er aktiv på mange måder og arrangerer konferencer, webinarer, seminarer og workshops. Organisationens medarbejdere stiller deres viden og kompetencer til rådighed i mange forskellige både danske og internationale sammenhænge, bl.a. som oplægsholdere og værter for danske og internationale delegationer.

I arbejdet med at udvælge og prioritere de mange muligheder og forespørgsler er udgangspunktet altid den strategi, bestyrelsen har vedtaget. Stort set alle aktiviteter er finansieret af PS!' grundbevilling – på nær Conference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen 2023, der er finansieret af deltagerbetaling.

International Forum on Quality and Safety in Healthcare – Copenhagen 2023

Læring og acceleration af forbedringer er afhængig af vidensdeling nationalt såvel som internationalt. International Forum on Quality & Safety in Healthcare er den centrale internationale konference for kvalitet, forbedrings- og patientsikkerhedsarbejde.

Igennem mange år har PS! været en aktiv deltager ved International Forum, ligesom selskabet har arbejdet for, at konferencen skulle komme til Danmark. Det lykkedes at få konferencen til København i 2020, men grundet coronapandemien blev konferencen først udskudt og siden omlagt til en virtuel konference, som fandt sted i november 2020. Heldigvis besluttede arrangørerne British Medical Journal (BMJ) og Institute for Healthcare Improvement (IHI) allerede dengang, at International Forum skulle komme til København "igen" i 2023. PS! indgik dengang og også nu som strategisk partner for konferencen i København med BMJ og IHI. Direktør Inge Kristensen og vicedirektør Vibeke Rischel var medlemmer af IPAC - den internationale programkomité.

Målet for PS! har været at understøtte afholdelsen af en inspirerende konference med høj faglighed og international inspiration for hele det danske sundhedsvæsen, der kan være med til at forstærke patientsikkerheds- og forbedringsdagsordenen i alle dele af sundhedsvæsenet.

Omfattende forberedelser til konferencen

En stor del af det forberedende arbejde op til konferencen fandt sted i 2022 og 2023, indtil konferencens afholdelse.

Flere af PS!' bestyrelsesmedlemmer sad med i PAC – Host Country Programme Advisory Committee – som PS!' formand Lars Gaardhøj er formand for. Programkomitéen fungerede som idégenerator og sparringspartner. Programkomitéens rolle var at komme med idéer og forslag, der kunne give konferencen et dansk præg, og at virke som ambassadør for konferencen ved bl.a. at opfordre til deltagelse og indsendelse af abstracts. Via formelle og uformelle møder har den danske PAC leveret inspiration og input til indhold, planlægning, oplægsholdere, keynotes, Experience Days og meget mere i forbindelse med planlægningen af den internationale konference.

Den danske programkomité har mødtes til flere møder for at forberede International Forum Copenhagen 2023

Den 25. august 2022 mødtes den danske programkomité for første gang i Bella Centeret i København med repræsentanter fra IHI og BMJ.

Samtidig har PAC bidraget til at sikre en bred og fagligt velfunderet deltagelse af danske aktører ved konferencen. Ambitionen har først og fremmest været, at alle væsentlige organisationer og enkeltpersoner melder sig til eller selv deltager med indhold og oplæg. Dernæst har PAC arbejdet for, at så mange danskere som muligt vil tilmelde sig.

Det var PSI' ambition, at International Forum Copenhagen 2023 blev et udstillingsvindue for patientsikkerheds- og forbedringsarbejde fra det danske sundhedsvæsen. Vi ville gerne understøtte, at flest mulige abstracts blev optaget som præsentationer eller posters på konferencen. Derfor afholdt PS! to virtuelle workshops med inspiration til at færdiggøre abstracts til Copenhagen 2023. 29 deltog i workshoppen om abstracts til mundtlige præsentationer. Derudover har 34 personer set optagelsen efterfølgende. 19 deltog i workshoppen om abstracts til posters, hvor tre så optagelsen efterfølgende.

PS! afholdte også et åbent virtuelt møde for alle interesserede, hvor vi indsamlede idéer til International Forum ud fra spørgsmålene: Hvad er vigtigt at viderefremme af danske indsatser, og hvad er budskabet vi gerne vil have ud til de mange internationale deltagere?

Vi endte med, at et rekordhøjt antal danskere (1.050) gennem kampagnen Call for Expression of Interest tilkendegav, at de er interesserede i at deltage i International Forum Copenhagen 2023, hvilket udløste den højeste mulige rabatsats på 30 % til alle danskere.

Der er ligeledes lagt et stort arbejde i at tilrettelægge 8 Experience Days, som består af dagsudflugter til et eller flere steder i hovedstadsområdet, hvor konferencens deltagere får mulighed for at lære af det danske sundhedsvæsen i regioner og kommuner, ligesom de kan hente inspiration fra andre danske virksomheder.

Dansk præg på konferencen

3.054 deltagere fra 55 lande fik et stort indblik i det danske patientsikkerheds-, kvalitets- og forbedringsarbejde, da programmet var spækket med danske sessioner, workshops, Experience Days, keynotes og posters. I alt deltog 1.151 danskere i konferencen.

Det danske sundhedsvæsen må siges at have sat sit aftryk på International Forum Copenhagen 2023. Der er ingen tvivl om, at mange danske aktører har lagt et stort arbejde i forberedelserne til konferencen, og at danskerne har imponeret med det høje faglige niveau.

PS! havde en stor aktie i International Forum Copenhagen 2023 – som strategisk partner, oplægsholder, præsentation af keynotes, mv.

Keynotes

Blandt de 5 keynotes på International Forum Copenhagen 2023 var 3 af dem danske.

Keynote-taler Thea Kølsen Fischer, professor og forskningschef, blev i januar 2021 udvalgt af WHO til at opspore coronapandemiens oprindelse sammen med 9 andre internationale eksperter. Som leder af det epidemiologiske team var hun i centrum for det største pres, hun nogensinde har oplevet. I sin keynote fortalte Fischer om detektivarbejdet og ledelseserfaringer fra et geopolitisk spændingsfelt.

Maternity Foundations administrerende direktør Anna Frellsen fortalte om Maternity Foundations rejse fra at være en mindre organisation i det vestlige Etiopien til at blive en global aktør inden for mødres og nyfødtes sundhed ved at opskalere det digitale værktøj "Safe Delivery App", som er nået ud til mere end 300.000 sundhedspersonale i 40 lande.

Annemarie Zacho-Broe og Karen Ingerslev fra den landsdækkende NGO Social Sundhed holdt keynote om deres arbejde for at skabe større social lighed i sundhed.

Experience Days

På de såkaldte Experience Days fik deltagerne et indblik i, hvad det danske sundhedsvæsen tilbyder borgerne, og hvilke patientsikkerhedsinitiativer vi har i Danmark.

Den danske programkomité havde udpeget områder, hvor vi i Danmark udmærker os i international målestok, og det er disse temaer, som værterne til Experience Days var blevet udvalgt til at repræsentere for hele det danske kvalitets-, forbedrings- og patientsikkerhedsarbejde. PS! hjælp værterne med at planlægge besøget og var med som hjælpere på besøgene.

På 7 af besøgene kom deltagerne på besøg i de fleste afkroge af sundhedsvæsenet, blandt andet i alle de 5 regioner, hvor de kunne opsøge idéer til at arbejde med patientsikkerhed, kvalitet og forbedringsarbejde hos dem selv. Et andet besøg skilte sig lidt ud, da deltagerne her kan lade sig inspirere af anden branche og organisationens arbejde med kvalitet, sikkerhed og arbejdsmiljø.

- Creating the hospital of the future (Nordsjællands Hospital)
- The sky is the limit - innovative health technology (DTU)
- The health care sector of the future - bridging the gap between hospital stays and home (Sjællands Universitets Hospital og Greve Kommune)
- Health care for all – taking a holistic approach to quality (Bispebjerg Hospital)
- Applying concepts of simulation to support patients and staff to improve practice in a modern hospital and to visit the new hospital buildings (Herlev Hospital og CAMES)
- Transforming the way we deliver health – bringing healthcare closer to the patients' mental health and virtual solutions in Region Zealand (Slagelse Psykiatriske Hospital og Det Nære Sundhedsvæsen)
- Health throughout life (Københavns Kommune)
- How improvement initiatives have optimized clinical workflow, interdisciplinary collaboration, capacity management and safe patient pathways (Region Syddanmark og Region Midtjylland)

PS! stod for 6 Sessioner og 9 posters

I alt blev der indsendt 369 abstracts til Call for Speakers. Heraf har England den største andel indsendte med 109, mens Danmark er på en fin 2. plads med 51 indsendte abstracts. USA er på 3. pladsen med 29. 23 danske abstracts med i alt 35 danske oplægsholdere blev udvalgt som mundtlige præsentationer til programmet på grund af deres høje kvalitet og relevans for konferencens temaer.

Erfaring og viden fra PS!' arbejde blev delt til følgende sessioner:

Quality and safety in elderly patient care –
Making a difference – person-centred, safe
and reliable elderly care in communities

Using behavioral insights to strengthen your
change theory; practical applications for im-
provement

The patient's voice matters. Improving
healthcare by engaging patients and carers

Building improvement capacity and capabil-
ity across national care systems: The Scot-
tish and Scandinavian stories

Channel your inner stoic – seven actionable improvement leadership tips from ancient philosophy

From documents to culture; how starting small can lead to significant change

PS! fik optaget 9 posters

Til Call for Posters blev der i alt indsendt 694 poster abstracts, heraf 104 danske. Derudover blev de speaker abstracts, som ikke blev optaget til en mundtlig præsentation, tilbudt en poster-præsentation, hvorfor det danske (og det generelle) antal poster vil være højere.

I alt blev 103 danske poster optaget ud af i alt 486 poster. PS! havde fået optaget 9 poster:

- Digital Cancer Consultation
- REMOTE - a guide for virtual consultations
- Prevention of violent behaviour among patients with dementia
- Improving diagnostic safety in Danish healthcare: Learning from adverse events and malpractice claims
- Establishing hospital@home network
- Improvement of safety in nursing homes
- when 2+2 is 5: Enhancing collaboration between social workers and health care workers to improve medication safety
- Can we die in peace, please? Ready for the conversation about death
- Can we improve both mental health in health care professionals and patient safety?

Der var stor interesse omkring PS! posters om patientsikkerhedsarbejde i Danmark.

Konference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen

En meget stor begivenhed for PS! – og i det danske sundhedsvæsen - i 2023 var Konference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen den 20.-21. november, som kunne melde udsolgt med knap 348 deltagere på dag 1 og 260 deltagere på dag 2. Sundhedsprofessionelle, ledere, politikere og andre aktører blev præsenteret for de nyeste tendenser, metoder og erfaringer inden for patientsikkerheds- og kvalitetsområdet på konferencen, der sammen med Patientsikkerhedskonferencen er Danmarks største konference om patientsikkerhed.

Med konferencen ønsker vi at sætte fokus på aktuelle og fremtidige udfordringer for patientsikkerheden, og vi ønsker at formidle løsninger og viden, som sundhedsvæsenet kan finde inspiration i.

Evalueringen fra deltagerne er positiv, og det vidner om, at programkomitéen for konferencen med tema, keynotes og sessioner har ramt helt plet for, hvad der rører sig i sundhedsvæsenet.

Knap 350 aktører i og omkring sundhedsvæsenet deltog i konferencen. Konferencen indeholdt keynotes, oplæg og workshops.

Hjemmebehandling, teknologi og ulighed i patientsikkerhed var temaerne

I 2023 var de overordnede temaer for konferencen: Hjemmebehandling, teknologi og ulighed i patientsikkerhed.

Hjemmebehandling og nye digitale løsninger til at forbedre plejen, behandlingen og effektiviteten i sundhedsvæsenet er i rivende udvikling i Danmark og internationalt.

Vi satte derfor fokus på, hvilken betydning det har for patientsikkerheden, at behandlingen flytter hjem i borgerens eget hjem, og at der udrulles nye teknologiske løsninger til at overvåge, diagnosticere, behandle og pleje borgere og patienter. Vi fremlagde, hvilke muligheder og udfordringer der er for patientsikkerheden.

Konferencen satte også fokus på den ulighed i patientsikkerhed, der eksisterer i sundhedsvæsenet. Alle borgere i Danmark har ikke den samme adgang til de rette sundhedsydelser, og vi ser også, at udsatte grupper i befolkningen får dårligere kvalitet og oplever flere utilsigtede hændelser. Vi gav inspiration til, hvordan man på tværs af sundhedsvæsenet kan arbejde med at reducere ulighed i patientsikkerhed.

Konferencen havde desuden fokus på:

- Sikker medicinering på tværs af sundhedsvæsenet
- Omsorgstræthed i sundhedsvæsenet – hvordan påvirker det patientsikkerheden?
- Dokumentation og patientsikkerhed
- Sammenhængende patient- og borgerforløb.

Prominente keynotes fik ordet

På konferencen havde vi indhentet eksperter inden for de temaer for konferencen, som skulle afholde keynotes.

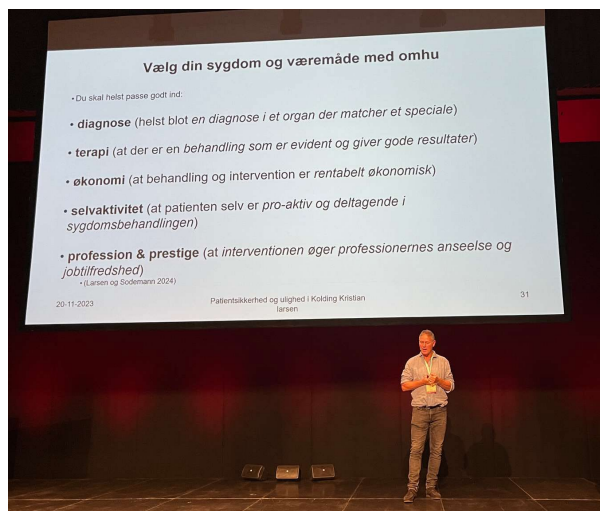
David Levine, MD, MPH, MA og Assistant Professor på Harvard Medical School, satte spot på det højaktuelle emne hjemmebehandling i sin keynote. Levine er en internationalt anerkendt ekspert i at designe og implementere avanceret hjemmebaseret pleje og behandling ved at bruge digital sundhedsteknologi.

Han er ansat ved Brigham & Women's Hospital og Harvard Medical School, hvor han grundlagde og leder Brigham's hjemmehospitalsprogram. Han var medstifter og medformand for Hospital at Home Users Group, der er et samarbejde mellem hjemmebehandlingsprogrammer i hele USA og Canada. Levine er en del af fakultetet ved Ariadne Labs, der er et center for sundhedssysteminnovation på Harvard School of Public Health.

Fordelene ved hospitalsbehandling i eget hjem er mange, sagde Levine i sin keynote. Hjemmebehandling kan mindske risikoen for genindlæggelser, skabe større reel lighed og potentielt hjælpe på bemandingsproblemer. Men det kræver prioritering, ledelse og det rigtige set up, også administrativt.

Keynote-taler Kristian Larsen, der forsker i ulighed i sundhedssektoren og er forfatter til bogen "Sundhedskapital", zoomede i sin keynote ind på ulighed i sundhed, der ifølge ham må og skal reduceres. Kristian Larsen er professor ved folkesundhedsvidenskab på Københavns Universitet og forskningsleder i Center for sundhedsfaglig forskning på Rigshospitalet.

I sin keynote fortalte Larsen om, at ulighed i patientsikkerhed og sundhed generelt er et problem for Danmark, selvom vi internationalt set er duksen i klassen. Konsekvenserne er til at få øje på blandt de socialt udsatte grupper, der er få på ressourcer. Det første og vigtigste skridt for at bekæmpe ulighed er at skabe bevidsthed om ulige praksisser og så agere på det.

Kristian Larsen fortalte om ulighed i sundhed, mens David Levine fortalte om hospitalsbehandling i hjemmet.

Inddragelse af patientambassadører på konferencen

Som noget nyt har Patientambassadørerne, der er et frivilligt netværk af patienter og pårørende i regi af PSI, været med i dele af planlægningen af konferencen, så brugerne af sundhedsvæsenets stemme bliver tænkt ind fra begyndelsen. Patientambassadørerne var repræsenteret på alle sessioner og workshops på konferencen. Hvordan patientperspektivet blev repræsenteret, varierede fra session til session og fra workshop til workshop.

Patienter, borgere og pårørende spiller en afgørende rolle i forhold til sikkerheden i sundhedsvæsenet. Som brugere af sundhedsvæsenet har de førstehåndserfaring af hele patientrejsen, og derfor er deres perspektiver uvurderlige til at forbedre patientsikkerheden.

“Hvis vi ikke samarbejder med patienterne og inddrager dem i udviklingsarbejdet, mangler vi et vigtigt perspektiv og får nogle blinde vinkler.”

– Katrine Kirk, patientambassadør

Patientambassadørerne gav deres perspektiv undervejs, ligesom deres historier blev brugt aktivt på konferencen.

Evalueringen siger

50 % af deltagerne har svaret på evalueringen efter konferencen, og de har overordnet været meget positivt stemte. Målet for konferencen var, at 75% skulle være tilfredse eller meget tilfredse på en 5-trinsskala. Vi opnår næsten målet, da 74 % har svaret, at er tilfredse eller meget tilfredse med konferencen.

Deltagernes vurdering af konferencen:

- 74 % af deltagerne var *tilfredse* eller *meget tilfredse* med konferencen
- 62 % af deltagerne var *tilfredse* eller *meget tilfredse* med det faglige program
- 76 % af deltagerne var *tilfredse* eller *meget tilfredse med* netværksmulighederne
- 66 % vil anbefale andre at deltage næste gang.
- 94% svarer, at konferencens indhold har været relevant for deres arbejde
- 85% svarer, at de har fået ny inspiration til arbejdet med patientsikkerhed og kvalitet
- 54% svarer, at de vil gøre eller prøve at gøre noget anderledes på baggrund af input fra konferencen
- Af dem der svarer ja til at ville gøre noget anderledes, svarer 73% at de har fået kendskab til konkrete værktøjer, anvisninger eller viden

Det var særligt godt på konferencen ifølge deltagerne:

Meget professionel og vellykket konference

Strukturen og planlægning var god, og oplægsholdere var relevante og spændende at lytte til

Kristian (Larsen, red.) havde nogle spændende vinkler man ikke hører så tit – fedt med nye synspunkter.

Første dag var virkelig god. Det var blændende med David Levine.

Super godt med patientperspektivet.

Patientsikkerhedsprisen 2023

Hvert år bliver Patientsikkerhedsprisen uddelt af Dansk Selskab for Patientsikkerhed og Patientambassadørerne, der er et netværk af patienter og pårørende, der har oplevet fejl og skader i sundhedsvæsenet. Det er 5. år i træk, at prisen uddeles.

Prisen uddeles i forbindelse med den internationale patientsikkerhedsdag – World Patient Safety Day – den 17. september, som Verdenssundhedsorganisationen, WHO, står bag, og som PS! hvert år er med til at markere.

Den internationale patientsikkerhedsdag blev afholdt første gang i 2019, hvor PS! samtidig stiftede Patientsikkerhedsprisen. Det første år gik prisen til patientambassadørerne, som herefter påtog sig opgaven at uddele prisen sammen med PS!.

Vi hængte et banner på PS! kontorbygning på Frederiksberg for at markere den internationale patientsikkerhedsdag.

Prisen gives til en person, en afdeling eller en organisation, der gør en særlig indsats eller har gennemført et særligt initiativ for patientsikkerhed.

Patientsikkerhedsprisen gives på baggrund af en samlet vurdering af indsatsens idé og målgruppens stemme, engagement og involvering, til inspiration og udbredelse for andre, der ønsker at arbejde med øget involvering og patientsikkerhed.

Det er WHO, der hvert år udpeger et strategisk fokus for dagen. I 2023 var temaet "Engaging patients for patient safety" med sloganet: "Elevate the voice of patients!". Derfor lagde vi i valget af prismodtageren særligt vægt på indsatser, der har engageret patienter, borgere og pårørende i arbejdet med patientsikkerhed.

De 5 kriterier, der lå til grund for udvælgelsen af årets vinder, var:

- Involvering af patienter, borgere, pårørende
- Patientsikkerhed i fokus
- Nytænkning, mod, gennemslagskraft
- Påvist effekt
- Egnet til inspiration og/eller spredning.

Patientsikkerhedsprisen 2023 gik til peermedarbejdere i psykiatrien

Ved en lille højtidelighed i PS!' lokaler blev prisen uddelt den 12. september. Rekordmange personer modtager i år Patientsikkerhedsprisen. Den tildeles nemlig alle landets peermedarbejdere i regionspsykiatrien, der har patientkontakt. I alt 213 personer. Peers i psykiatrien er personer, der selv har erfaring med psykiske udfordringer. Den erfaring bruger de til at støtte patienter i psykiatrien.

– I bruger jeres egne dyrekøbte erfaringer fra eget liv til at hjælpe sårbare mennesker med at finde håb i deres liv. I stiller jer til rådighed, så andre sårbare kan spejle sig i jer. Håbet er en del af helbredelsen, og derfor vil vi gerne sige til alle peermedarbejdere: Tak for jer, lød det fra patientambassadør Vibeke Andersen i forbindelse med prisoverrækkelsen.

Som begrundelse for, hvorfor valget af årets prismodtagere er faldet på peermedarbejderne, siger hun:

" I udfylder en meget betydningsfuld rolle for patienterne, hvor I samarbejder i øjenhøjde, og hvor relationen og tilliden er afgørende. Jeres tilgang – med håb og recovery – er et vigtigt bidrag til forebyggelse af selvmordsforsøg og genindlæggelser."

– Vibeke Andersen, patientambassadør

Patientambassadør Vibeke Andersen præsenterede plakaten, som alle prismodtagere får. På plakaten står: 1) I er de ekstra varme hænder i en travl hverdag. 2) I kender til det at være sårbar. 3) I bærer HÅB og RECOVERY i jer og viser vejen frem. 4) I fylder "tomrummet" ud i sårbare menneskers liv. 5) I tør tale om selvstigma og afstigmatisering.

Peermedarbejderne vigtige for psykiatrien

Peerarbejdet er gennem en relativ kort årrække blevet en anerkendt funktion i psykiatrien. Selve udformningen og strukturen kan være forskellig fra region til region, da det er tilpasset den konkrete kontekst og behov. Som udgangspunkt er det dog lønnede medarbejdere, der har det til fælles, at de selv har patientbaggrund fra psykiatrien – og i mange tilfælde er uddannet til at levere peerstøtte. Peermedarbejderne anvender bl.a. egne erfaringer fra psykiatrien til at indgyde håb, være rollemodel og til at bygge bro mellem patienter og øvrige medarbejdere.

Formand for Dansk Selskab for Patientsikkerhed og Region Hovedstaden samt 2. næstformand for Danske Regioner kender til peerordningen fra Region Hovedstadens Psykiatri, og han er glad for den opmærksomhed, den landsdækkende ordning får med Patientsikkerhedsprisen:

– Peerordningen er en fantastisk ordning, som jeg er både glad og stolt over at få lov til at være med til at hyldes med Patientsikkerhedsprisen. Der er stort fokus på psykiatrien og borgernes mentale helbred, og i en tid hvor omtalen ofte går på svære vilkår for psykiatrien og et presset arbejdsmiljø, er det skønt at få lov til at fortælle om nogle af de gode tiltag, som der foregår i psykiatrien. Til alle 213 peermedarbejdere skal der lyde et stort tillykke og en lige så stor tak, fortæller Lars Gaardhøj og fortsætter:

“Jeg vil gerne takke jer alle for jeres mod og vilje til at hjælpe andre, som er i en svær situation. Det kræver stort mod at åbne op og fortælle om sig selv og bruge sig selv. I er rollemodeller og en inspiration for rigtig mange. I hjælper med at vise, at der er et sted på den anden side af behandlingen, hvor ens fremtid ikke er defineret af ens fortid. I giver mennesker håb. Det er noget af det allervigtigste. Tak.”

– Lars Gaardhøj, formand for PS!

Patientambassadører Vibeke Andersen og Birgit Hartoft (t.v.) overrakte Patientsikkerhedsprisen 2023 til peermedarbejdere i psykiatrien sammen med PS!' formand Lars Gaardhøj og direktør Inge Kristensen (t.h.).

“Prisen betyder mere, end I tror”

Til prisoverrækkelsen deltog 2 repræsentanter fra hver region. Der var stor glæde blandt alle peermedarbejderne, som anser prisen for en anerkendelse af deres arbejde og flere sagde: “Prisen betyder mere, end I tror”.

“Tak for prisen. Det betyder virkelig meget at få den form for anerkendelse. Det er sjældent en del af ens karriereplaner at blive peermedarbejder, fordi det indebærer, at man

har været i et forløb i psykiatrien og har haft det rigtig dårligt. Men det er det job, som jeg har været allermest glad for i hele mit liv, så derfor betyder prisen bare rigtig meget.”

– Iben Foss, peermedarbejder, Region Sjælland

“Det er en stor ære. Jeg havde ikke troet, da jeg blev peermedarbejder for 3 år siden – som den eneste på Psykiatrisk Afdeling i Vejle – at jeg nogensinde skulle modtage en pris for mit arbejde. Det er dejligt, at der bliver sat fokus på det. Det er dejligt at få den anerkendelse. Tak, fordi I sætter peermedarbejdere på dagsordenen. Det betyder meget for os alle sammen.”

– Maria Osmundsen, peermedarbejder, Region Syddanmark

[Se video fra prisoverrækkelsen på patientsikkerhed.dk/patientsikkerhedsprisen2023](https://patientsikkerhed.dk/patientsikkerhedsprisen2023)

Omtale af vinderne af Patientsikkerhedsprisen

Foruden nyheden på patientsikkerhed.dk, som blev delt i PS!' nyhedsbrev og på sociale medier, blev prismodtagerne og deres arbejde bl.a. omtalt i Sundhedsmonitor, Dagens Medicin, Dansk Psykiatrisk Selskab, P4 Fyn, DR.dk og Nordjyske pba. en pressemeddelelse, vi havde sendt ud forinden.

På de sociale medier fik opslaget med video hhv. 5.638 eksponeringer på X med 13 delinger og 9.965 impressions på LinkedIn med over 30 delinger. Derudover havde vi fået flere organisationer og fremtrædende personer til at dele nyheden på deres sociale medier – se et udvalg af dem nedenfor. Det har givet os yderligere eksponering til lige knap 150.000 følgere – det skal dog nævnes, at nogle følgere godt kan være de samme, og derfor vil tallet måske være lidt mindre.

Indsatsen har givet 2.486 visninger af artiklen på hjemmesiden.

Medie	Profil	Antal følgere
Facebook	PsykInfo Region Sjælland	4.700
Facebook	Psykiatrien Region Sjælland	3.900
Facebook	SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed	17.000
LinkedIn	Psykiatrien Region Sjælland	3.546
LinkedIn	Lars Gaardhøj	4.111
LinkedIn	Psykiatrien i Region Syddanmark	6.119
LinkedIn	Psykiatrien, Region Nordjylland	3.720
LinkedIn	Region Hovedstadens Psykiatri	13.898
LinkedIn	Region Hovedstaden	38.709
LinkedIn	Psykiatrien i Region Midtjylland	4.656
LinkedIn	Psykiatrifonden	40.258
LinkedIn	Peer-Partnerskabet	1.232
Twitter	Camilla Rathcke	5.857

Tabel over udvalgte organisationer og personer, vi havde fået til at dele nyheden om vinderne af patientsikkerhedsprisen.

Folkemødet

Gode drøftelser om, hvordan vi skaber et endnu mere sikkert sundhedsvæsen for patienter og borgere – og for de sundhedsprofessionelle – var i sigte, da PS! satte kursen mod Folkemødet på Bornholm den 15.-17. juni 2023. Prioritering og digitalisering, mental sundhed og mediernes indflydelse på patientsikkerheden satte PS! på programmet.

PS! var arrangør af 2 debatter og derudover involveret i 6 debatter. Få overblikket over debatterne nedenfor.

Ligesom tidligere år var PS! en del af Det Fælles Sundhedstelt på Kæmpestranden sammen andre sundhedsorganisationer, hvor selskabet havde en stand stod for en debat.

I standen gjorde vi besøgende klogere på patientsikkerhed i Danmark – bl.a. ud fra en quiz, der på en anderledes måde oplyste borgerne om, hvor vigtigt et område patientsikkerhed er. Vi fortalte også om vores projekt Mental sundhed for sundhedsprofessionelle med en appel til borgere, politikere og beslutningstagere om, at vi skal huske at passe på de sundhedsprofessionelle, når vi skal have et bæredygtigt sundhedsvæsen i fremtiden.

At Dansk Selskab for Patientsikkerhed kan og skal fungere som en organisatorisk ramme for patientsikkerhedsarbejdet viste sig igen i 2023 i form af den omfattende netværksdannelse mellem bestyrelsesorganisationerne på Folkemødet, bl.a. ved den bestyrelsesmiddag PS! bød på torsdag aften i Allinge.

Mange interesserede borgere og sundhedsprofessionelle var forbi vores stand til en snak om patientsikkerhed.

Debat: Driver medierne patientsikkerheden?

I Det Fælles Sundhedstelt drøftede vi med udgangspunkt i den såkaldte amputationssag mediernes rolle i forhold til patientsikkerheden. Vi diskuterede, om medierne er med til at forbedre patientsikkerheden med deres presse-dækning, eller om dækningen bliver for ensidig og unuanceret, og derfor har konsekvenser for patientsikkerheden og prioriteringerne i sundhedsvæsenet.

Deltagere i debatten:

- Inge Kristensen, direktør, Dansk Selskab for Patientsikkerhed (moderator)
- Purnima Erichsen, regionsrådsmedlem, Region Midtjylland
- Jesper Gyllenborg, koncerndirektør, Region Sjælland
- Klaus Lunding, formand, Danske Patienter

Debat: Kan prioritering og digitalisering redde sundhedsvæsenet?

I Danske Regioners telt havde PS! arrangeret en debat om digitaliseringen af sundhedsvæsenet, da den ikke længere er et spørgsmål, men en kendsgerning.

Voksende ventelister og udsigt til langt flere patienter kombineret med en mindre arbejdsstyrke sætter sundhedsvæsenet under pres. Digitale løsninger og prioriteringer er udnævnt som nogle af de løsninger, der skal reducere presset på et sundhedsvæsen, der er knapt på ressourcer.

Vi diskuterede, om prioritering og digitalisering kan redde sundhedsvæsenet, og hvordan vi sikrer, at det er etisk forsvarligt og understøtter et patientsikkert sundhedsvæsen.

Deltagere i debatten:

- Inge Kristensen, direktør, Dansk Selskab for Patientsikkerhed (moderator)
- Lars Gaardhøj, regionsrådsformand i Region Hovedstaden og formand for Dansk Selskab for Patientsikkerhed
- Leif Vestergaard, formand, Det Ethiske Råd
- Camilla Rathcke, formand, Lægeforeningen og næstformand, Dansk Selskab for Patientsikkerhed
- Marie Paldam Folker, afdelingschef, Center for Digital Psykiatri
- Vibeke Andersen, patientambassadør

PS! sørgede for, at patientsikkerhedsperspektivet kom på banen i 6 andre debatter på Folkemødet

- Mit liv, mine data - en trussel eller fremtiden? - af Danish Life Science Cluster – medarrangør
- Stressede læger truer patientsikkerheden - af Yngre Læger i Akademikernes hus – deltager i debatten
- Del din sundhedsdata gennem sundhedsapps? – af Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd – deltager i debatten
- Hvor meget skal vi borgere spørges, før vi lukker skolerne? – af Statens Serum Institut i Sundhedsmyndighedernes telt – deltager i debatten
- Medicinudfordringer i kommunerne: Hvad er løsningen? – af Danmarks Apotekerforening – deltager i debatten
- Misinformation om sundhed på SoMe: Hvem tager ansvar? - af Kræftens Bekæmpelse – deltager i debatten

FRAMily Global

I juni afholdt det globale netværk af FRAM-brugere, FRAMily, sit årlige møde på Rungstedgård Hotel nord for København. Formålet med netværket er at udveksle erfaringer med anvendelsen af metoden FRAM (Funktionel Resonans Analyse Metode), der anvendes til patientsikkerhedsanalyse.

Der deltog ca. 30 personer fra forskellige lande, som repræsenterede vidt forskellige brancher som flytrafik, industri, lodstjeneste, sundhedsvæsenet og universiteter (forskning) og kom fra vidt forskellige lande som Japan, Canada, USA, Tyskland, Belgien, Sverige, Wales og Danmark - herunder professor Erik Hollnagel, der har udviklet metoden. Den største nyhed var frigivelsen af FRAM Model Visualiser i en browser version, som gør det betydeligt nemmere at tilgå programmet, når FRAM-modellerne bygges. Der var nogle interessante indlæg og diskussioner om validering og kvalificering af FRAM-modeller.

Webinarer

For at holde momentum og fokus på patientsikkerhedsdagsordenen og for at understøtte PS!' rolle som nationalt knudepunkt for viden og metoder om patientsikkerhed, afholdte selskabet en række webinarer igennem 2023, hvoraf de fleste var gratis. Samlet set har 1402 mennesker tilmeldt sig til de 7 webinarer, PS! har holdt i 2023. Webinarerne har haft fokus på at fremlægge og dele ny viden og resultater om patientsikkerhed, men også at drøfte relevante problemstillinger og udfordringer for patientsikkerhed i det danske sundhedsvæsen.

“Med webinarerne kan vi sprede læring og erfaringer fra nationale og internationale frontløbere inden for patientsikkerhed på en let tilgængelig måde for sundhedsvæsenet. Det fungerer samtidig som en god måde at samle aktører på tværs af sundhedsvæsenet for at drøfte aktuelle patientsikkerhedsproblemer og løsninger”

– Inge Kristensen, direktør, PS!

Inspiration, læring og viden om patientsikkerhed var omdrejningspunktet for PS!' webinarer, hvor kapaciteter fra både ind- og udland delte erfaringer og vigtig læring på webinarerne.

De 7 webinarer havde følgende titler og oplægsholdere:

Få metoder og værktøjer til at opspore tidligt og forebygge indlæggelser i ældreplejen

- Annette Jensen, rehabiliteringsvejleder, Guldborgsund Kommune
- Laila Madsen, social- og sundhedsassistent, Guldborgsund Kommune
- Tina Bust, sygeplejerske, Holstebro Kommune
- Charlotte Kolze, social- og sundhedshjælper, Holstebro Kommune
- Karen Nielsen, social- og sundhedsassistent, Holstebro Kommune
- Helle Grønbæk, ergoterapeut, Holstebro Kommune

Få metoder og værktøjer til at udrydde medicinfejl, der kræver lægekontakt

- Louise Silbo Raft, Skovsmindeplejecenter, Gribskov Kommune
- Iben Knudsen, Skovsmindeplejecenter, Gribskov Kommune
- Belinda Andersen, Øster Elkjær Plejehjem, Fredericia Kommune
- Birgit Ørum, Øster Elkjær Plejehjem, Fredericia Kommune

Få metoder og værktøjer til at forebygge fald i ældreplejen

- Anders Krause, fysioterapeut, Plejehjemmet Hørgården, Aarhus Kommune
- Ann Toustrup, formand, Plejehjemmet Hørgården, Aarhus Kommune
- Mie Ravn, Ærø Kommune
- Majbritt Kock, Ærø Kommune

Til ledere i ældreplejen: Hør, hvordan du sikrer fremdrift i arbejdet med kvalitet og borgersikkerhed og fastholder og spreder forberingerne af plejen og behandlingen

- Mette Bierbaum, centerchef for Sundhed og Omsorg, Gribskov Kommune

Få konkrete inputs til at højne diagnosesikkerheden

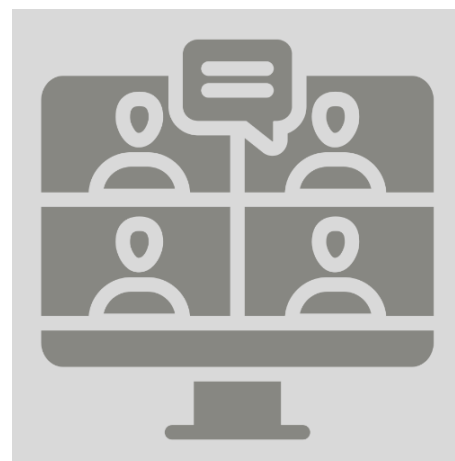
- Jeffrey Salvon-Harman, Vice President for Safety hos Institute for Healthcare Improvement (IHI)

Trust the Treatment

- Kedar Mate, CEO for Institute for Healthcare Improvement (IHI)
- Kate Hilton, grundlægger af ReThink Health, og medlem af IHI-faculty.

Husk, jeg er et menneske! – om betydningen af tilgangen "Hvad er vigtigt for dig?"

- Jessica Carlson, Sr. Improvement Specialist, UPMC Innovation Center
- Elizabeth Geraci, UPMC Innovation Center
- Liv Nørregaard Skøtt, projektchef, Dansk Selskab for patientsikkerhed

Tilfredse webinardeleger

Gennemsnitlig er 61 % af deltagere tilfredse eller meget tilfredse med webinarerne. Det viser evalueringerne, som deltagere har fået tilsendt umiddelbart efter et webinar. Målet er 75 %

Antallet af deltagere og evalueringerne taler et klart sprog: Webinarerne er en succes, som der er stor interesse for blandt PS!' målgruppe.

- Evalueringerne for webinarerne er gennemgående positive. Deltagerne ser webinarer som en god måde at få ny viden og inspiration på, vurderer Inge Kristensen.

PS! har besluttet ikke længere at sende evalueringsskemaer til deltagere efter webinarerne. Evalueringerne går primært på indholdet som ændrer sig fra gang til gang, og evalueringerne giver derfor kun begrænset input og læring i forhold til webinarer. Interessen for webinarer vurderes fremover alene på deltagerantal i forhold til målet for hvert webinar.

PS! fortsætter PS! i 2024 med at dele viden gennem skærmen. Ved årets begyndelse er der allerede planlagt webinarer – bl.a. om dosisdispensering i samarbejde med Dansk Selskab for Almen Medicin og inspiration fra kolleger i Norge om, hvordan sundhedsprofessionelle kan inddrage borgerne i plejen og behandlingen.

Udvalgte kommentarer fra deltagere på vores webinarer ud fra spørgsmålet "Hvad var særligt godt ved webinarer?"

"At det var så praksisnært" (7. februar)

"At få viden om hvordan man kan fastholde og inddrage andre kolleger" (28. februar)

"Der var mange ting, som jeg kan bruge i egen praksis" (15. marts)

"Kombination af patientfortæller og arbejdet i selve systemet for at få patienten til at være en partner i samarbejdet for frem en patient, der kører på et fastlagt spor" (16. marts)

"Meget relevant og godt at få bekræftet, at med ledelsesopbakning, så kan man nå langt i forbedringsarbejder" (30. marts)

[Se optagelsen af flere af webinarerne på patientsikkerhed.dk/arrangementer](https://patientsikkerhed.dk/arrangementer)

Eksterne aktiviteter – oplæg, udvalg og undervisning

PS! bliver løbende inviteret og takker ja til at holde oplæg, undervise, sidde med i ekspertgrupper og deltage i faglige fora. Vi bidrager med patientsikkerhedsvinkler, værdifuld viden og erfaringer, fx fra vores løbende projekter og aktiviteter og via vores internationale samarbejder.

Disse aktiviteter er et stående tilbud til bestyrelsesorganisationerne og som udgangspunkt finansieret af grundbevillingen, men hvor det er muligt, får PS! sine omkostninger dækket af opdragsgiveren, fx ved invitation til at tale på internationale konferencer og i forbindelse med undervisning på universiteter, hvor PS! modtager vederlag.

Undervisning

Sted	Fag/emne
SOSU Nykøbing Falster	Undervisning på akademiuddannelse

Master i Public Health, SUND, Københavns Universitet	Patientsikkerhed og læringskultur
Master i Public Health på Københavns Universitet	Psykologisk tryghed
Master i Public Health på Aarhus Universitet	Psykologisk tryghed

Udvalg og ekspertgrupper PS! er repræsenteret i

Hvem	Hvad	PS!' bidrager bl.a. med
Biomedical Design Novo Nordisk Foundation Fellowship	Styregruppe	Viden om sundhedsvæsenet og patientsikkerhed
British Medical Journal (BMJ)	Den internationale programkomité for International Forum on Quality and Safety in Healthcare	Viden om udvikling og behov for viden i særligt de nordiske lande vedrørende kvalitet og patientsikkerhed
Dansk Råd for Genoplivning	Ekspertgruppe for bestyrelsen	
DEFACTUM, Region Midtjylland	Fagligt strategisk Råd	Perspektiver indenfor patientsikkerhed
Landbrug & Fødevarer	Faglig følgegruppe i Alliancen mod Underernæring (ALMU)	
Lægemiddelstyrelsen	Det rådgivende udvalg for medicinsk udstyr	Viden og perspektiv omkring patientsikkerhed
Mental Health Improvement Network	Co-chair for den årlige begivenhed i netværket ifm. International Forum on Quality and Safety in Healthcare	
Odense Universitetshospital	Palliative advisory board	
Ph.d.-studerende Anette Viftrup	Advisory board	Input ift. patientinvolvering, metoder og patientsikkerhed
Region Sjælland	Styregruppen for forskningsprogrammet REFAS, rekruttering og fastholdelse af sygeplejersker	Viden om sammenhængen mellem patientsikkerhed og medarbejdernes trivsel og mentale sundhed
Rigshospitalet	Advisory board for Samtale om Liv og Behandling hos Center for Kræft og Organ sygdomme	

Styrelsen for Patientsikkerhed	Fagligt Forum for Patientsikkerhed	Input fra et overordnet perspektiv, som både indtænker patienter og klinikere i kommuner og regioner
Styrelsen for Patientsikkerhed	Rådgivende Udvalg for Tilsyn (RUT)	
Sundhedsdatastyrelsen og Sundhedsministeriet	Følge- og styregruppe vedr. lovgivning om og digital løsning for fravalg for alment alderdomssvækkede	
Sundhedsstyrelsen	Det nationale råd for polyfarmaci	Viden om medicinsikkerhed og viden fra programmer om medicin på botilbud og I sikre hænder
Sundhedsstyrelsen	Det nationale råd for værdig ældrepleje	Viden fra forbedringsprogrammet I sikre hænder samt om udvikling af kvalitet og patientsikkerhed i kommunerne
Sundhedsstyrelsen	Faglig følgegruppe til udmøntning af Initiativer i Demenshandlingsplanen 2025	Input til den model, Sundhedsstyrelsen har udviklet som et redskab, der skal hjælpe til nedbringelse af antipsykotisk medicin til mennesker med demens. Derudover bidrager vi med viden om forbedringsmetoder.
Syddansk Universitet	James Lind Alliance, vedr. lægemidler hos ældre patienter	Viden om patientsikkerhed og viden fra I sikre hænder
Rådet for bedre hygiejne	Bestyrelsesmedlem	
Tandlægehøjskolen	Faglig følgegruppe til projektet Sund mund hele livet (SMUHL)	Kontakt til kommuner, der har erfaring med forbedringsmetoder
Videnscenter for Værdig Ældrepleje under Sundhedsstyrelsen	Samarbejdspartner omkring virtuelt uddannelsesprogram	
WHO	Global Experts' consultation - Implementing the Global Patient Safety Action Plan 2021–2030: Pandemic and beyond	
Landsforeningen Liv&Død	Repræsentantskab og bestyrelsen	
Styrelsen for Patientsikkerhed	Dialogmøde	Input til digitale sundhedsfaglige behandlingssteder
Folketinget	Høring om sundhedsdata	

Oplæg i ind- og udland

I Danmark

Oplæg for	Tema
-----------	------

Region Hovedstaden	Mental Sundhed (3 oplæg)
Region Sjælland	Mental Sundhed
Region Midtjylland	Workshop - Det Nationale Ledelsesprogram på Sundhedsområdet
Region Hovedstaden	Tværasektorielt for Tværasektorielt risikomanagernetværksmøde
Gribskov Kommune	Konsulentstøtte
Region Midtjylland	Lederkursus i patientsikkerhed
Herlev Kommune	At arbejde patientsikkert på tværgående sundhedsfagligt netværk
Kræftens Bekæmpelse	Facilitering af halvdagsworkshop
Alleris Hospitaler	Patientsikkerhed og nationalt kvalitetsarbejde i Danmark
Københavns Kommune	Workshop om forbedringsledelse
Helsingør Kommune	Temadag om kommunikation i en lærende kontekst
Trykghedsgruppen	Forbedringsmodellen
Region Sjælland, Næstved, Slagelse og Ringsted Sygehuse	Patientsikkerhedskultur og selvevaluering
Region Hovedstaden	Tværasektorielt Risiko Manger Netværksmøde
Dansk Selskab for almen medicin	Patientsikkerhed i almen praksis
Sundhedsudvalget, Høring om læring fra Covid-19	På baggrund af bog om læring fra Covid-19
Sundhedsministeriet	Workshop om læring fra Covid-19
KL's Sundheds- og ældrekonference	Workshop om arbejdsglæde og patientsikkerhed
Projekt Basal Palliation SUH	Indgået i arbejdsgruppe - 1 dag/uge Workshops i alle afdelinger i Roskilde og Køge
Hjerte-, lunge- og karkirurgisk afdeling Skejby	Oplæg om Klar til samtalen
Offentligt Ekspertgruppemøde, Dansk Råd for Genoplivning	Oplæg om Klar til samtalen
Hospitalsudvalget, Region Midtjylland	Oplæg om Klar til samtalen og projekt Livets Afslutning
Regionshospital Nordjylland	Lederseminar om Klar til samtalen
Region Syddanmark	Sundhedssamarbejdsudvalget i Regionsklyngen
Faggruppen for kommunale sygeplejersker, årsmøde	Oplæg om Klar til samtalen
Bispebjerg Hospital	Oplæg om Klar til samtalen temadag anæstesi og intensiv
Aarhus Kommune	Døden blandt mennesker med anden etnisk herkomst
Hospitalsenheden Midt	Temadag på Intensivafdelingen om Klar til samtalen
SKOP Aalborg	Om Klar til samtalen
Vesthimmerlands Kommune	Stormøde om Klar til samtalen

Nyremedicinsk afdeling, Aalborg Universitshospital	Om Klar til samtalen
Nordsjællands Hospital	Oplæg på ITA om jura ifm. behandlingstestamente mm.
Lægeforeningen	Oplæg på møde om prioritering i sundhedsvæsenet
Den nye palliationsuddannelse for læger	Oplæg på kursus i Middelfart om Klar til samtalen
Hospitalsenheden Midt	Staffmeeting om Klar til samtalen
Nordsjællands Hospital	Startoplæg på projekt 'Samtalen i tide'
Resuscitation Academy	Oplæg om lovgivning
Herlev Sygehus	Oplæg om Klar til samtalen på stormøde for medicinsk og akut
SUH Roskilde	Prioritering i sundhed –? Hvad med etikken? Klinisk Etisk Komite SUH
Mariagerfjord Kommune	Oplæg om Klar til samtalen på stormøde i Seniorrådet
Aarhus Kommune	Stormøde for plejehjemslæger og kommunen
Brønderslev Kommune	Stormøde om Klar til samtalen i Ældrerådet
Region Hovedstaden	Sundhedssamarbejdsudvalget (Regionsklyngen)
Medicinske Tidsskrifter	Oplæg om etik/ Klar til samtalen

For internationalt publikum

For hvem/hvor	Tema
NHS Ayrshire and Arran, Scotland	Om arbejdet med at udrydde tryksår: "You can do it – Elimination of pressure ulcers"
The King's Fund UK	Quality in a health system under stress A Danish Perspective
Estonian Hospitals Association, Tallin Estland	The Danish patient safety and quality journey
NHS Ayrshire & Arran, Scotland	A Danish QI Journey
Nursing and Midwifery QI Leaders network, England	Leading improvements in care and safety
The European Hospital and Healthcare Federation (HOPE)	Det nationale kvalitetsprogram og arbejdet med patientsikkerhed i Danmark
International Pharmacology Con- ference, Glasgow, invited speaker	Learnings from Medication without Harm

Netværk

PS! har stigende fokus på at initiere og facilitere netværk mellem aktører i det danske sundhedsvæsen. Netværksdannelse styrker PS!' rolle som knudepunkt for viden om patientsikkerhed og forbedringsmetoder.

Patientambassadørerne er et eksempel på et netværk, der har eksisteret siden 2007. Læs om Patientambassadørerne på side 27.

'Netværk for os, der forbedrer sundhedsvæsenet' samler sundhedsprofessionelle, der har gennemgået forbedringsagentuddannelsen (se side 57). Netværket tæller ved årets udgang 521 medlemmer på læringsplatformen Canvas.

I 2023 er der oprettet et nyt netværk omkring diagnosesikkerhed og et nationalt netværk om borgerskabte data.

Netværk for diagnosesikkerhed

Netværk for diagnosesikkerhed er et tværfagligt netværk, der har til formål at diskutere, tage initiativ til og koordinere en fremtidig indsats for øget diagnosesikkerhed i det danske sundhedsvæsen.

Netværket samler fagfolk, herunder klinikere, paraklinikere, kvalitetsfolk, forskere og patientrepræsentanter, med interesse for området. Ved udgangen af 2023 havde netværket 34 medlemmer.

Netværket mødes virtuelt en gang per kvartal og 1-2 gange per år til fysiske netværksmøder. Der kan desuden arrangeres møder med nationale eller internationale kapaciteter på området. Der koordineres mulige fælles deltagelse i nationale og internationale konferencer.

Netværket havde sit introduktionsmøde den 25. april 2023, og i løbet af året har der været i alt fire virtuelle og et fysisk møde for netværkets medlemmer.

Fokusområder for netværket i 2023 har været erfaringsudveksling blandt medlemmerne samt opfølgning på rapporterne Veje til bedre diagnoser I og II.

Nationalt netværk om borgerskabte data

Borgere opsamler og deler flere og flere data – og samtidig stiger interessen for at anvende borgerskabte data hos offentlige og private aktører. Potentialet til at forbedre patientsikkerheden via borgerskabte data er stor, og tilsvarende er der risici og opmærksomhedspunkter, men også etiske overvejelser og diskussioner.

Derfor har PS! sammen med Alexandra Institutet, Teknologisk Institut, Data for Good Foundation og Danish Life Science Cluster i 2023 etableret Nationalt netværk for borgerskabte data, hvor formålet er at få viden og dele erfaringer om opsamling og brug af borgerskabte data. Ved udgangen af 2023 talte netværket 119 medlemmer.

Netværket vil have fokus på at samle viden om, hvordan vi bedst udnytter borgernes egne data til at udvikle nye personlige løsninger og til at skabe mere lighed i sundhed. Samtidig skal vi diskutere, hvordan vi sikrer, at data bruges på en etisk, ansvarlig måde. Netværket har til formål at dele og udvikle viden på tværs af offentlige og private aktører. Den fælles ambition er at fremme en etisk og ansvarlig værdiskabelse af borgerskabte sundheds- og adfærdsdata med borgeren i centrum.

Nationalt netværk om borgerskabte data mødes fysisk eller virtuelt fire gange om året.

Netværket for hospitalsbehandling i eget hjem

Hospitalsbehandling i eget hjem (Hospital at Home) er i rivende udvikling internationalt og nationalt. Der er stort potentiale i hjemmebehandling, og flere initiativer er i gang i Danmark. Alt peger på, at initiativerne og prioriteringen af disse vil blive større fremadrettet. Derfor er der brug for et netværk, hvor vi kan vidensdele, sparre og lære på tværs af de initiativer og projekter, der er i gang eller skal opstartes.

Behovet for et netværk om hospitalsbehandling i eget hjem stod klart på Patientsikkerhedskonferencen 2022 med en velbesøgt workshop om patientsikker hjemmebehandling. PS! startede netværket i det følgende efterår, som ved udgangen af 2023 tæller 220 deltagere.

I 2023 er der afholdt 3 netværksmøder med omkring 50 deltagere hver gang. Netværkets deltagere efterspurgte i foråret 2023 en konference om emnet, og det blev imødekommet på Konference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen den 20.-21. november, hvor der var et særligt fokus på bl.a. teknologi og hospitalsbehandling i eget hjem.

Der har været særligt fokus på muligheden for netværksdannelse med henblik på, at deltagerne kan række ud til hinanden om mere specifikke emner, subgrupper mv. Der har været oplæg om Bedre brug af hjemmemonitorering ved Center for patientinddragelse og oplæg og netværksdrøftelse af udfordringer ved registrerings- og dokumentationspraksis på opgaver, der varetages udenfor hospitalet.

FRAMily Danmark

Netværket 'FRAMily Danmark' er et nationalt lærings- og erfaringsnetværk for anvendelsen af metoden FRAM (Funktionel Resonans Analyse Metode) i forbedringsarbejdet med kvalitet og sikkerhed. Netværket blev oprettet på initiativ af PS! den 30. november 2021.

Formålet med netværket er at inspirere, sparre, dele viden og læring om anvendelse af FRAM, der er en metode til patientsikkerhedsanalyse.

På møderne i netværket diskuterer medlemmerne de forskellige udfordringer ved metodens anvendelse og praktiske eksempler på og resultater af FRAM-analyser gennemgås.

Netværket har 70 medlemmer, og i 2023 netværket haft to fysiske møder, på Hvidovre Hospital og på Nykøbing Falster Sygehus. Værtskabet går på skift mellem medlemmerne.

FRAMily Danmark er tilknyttet det globale netværk FRAMily. I det globale netværk deltager ud over sundhedsvæsenet andre højrisiko-organisationer som luftfart, kernekraft, togtransport, raketteknologi samt bilindustri (selvkørende biler) fra hele verden. Der har i 2023 været et møde i det globale netværk for FRAM-interesserede, der blev afholdt i Danmark (se side 42).

Netværk for risikomanagere

Ved begyndelsen af covid-19-pandemien i april 2020 tog PS! initiativ til at initiere to nye faglige netværk, ét for kommunale og ét for regionale risikomanagere og patientsikkerhedsansvarlige. PS! faciliterede virtuelle møder i netværket, hvor deltagerne havde mulighed for at udveksle erfaringer og gode råd i denne situation, der var ny og ukendt for alle.

Efter ønske fra deltagerne er begge netværk videreført med møder ca. hver anden måned. Indhold på møderne er nu bredere end pandemihåndtering og tilrettelægges med udgangspunkt i IHI's udgivelse Leading a Culture of Safety: A Blueprint for Success.

Der har i 2023 været afholdt fire netværksmøder i det kommunale risikomanagernetværk, som i alt har omkring 80-100 medlemmer. Der har også været fire møder i det regionale risikomanagernetværk, som tæller omkring 60-70 medlemmer. Der deltager mellem 20-30 risikomanagere og patientsikkerhedsansvarlige ved hvert møde.

Samarbejde med de tværregionale tovholdergrupper

PS! har løbende samarbejde og dialog med 'De tværregionale tovholdergrupper for patientsikkerhed', der er nedsat af Danske Regioner for at styrke og koordinere det tværregionale patientsikkerhedsarbejde.

Partnerskaber

PS! opnår kun resultater i samarbejde og samspil med andre organisationer. Det kan både være med vores bestyrelsesorganisationer, men det kan også være med mange andre aktører både nationalt og internationalt.

Nationale samarbejdspartnere

PS! opnår kun resultater i samarbejde og samspil med andre organisationer. Det kan både være med vores bestyrelsesorganisationer, men det kan også være med mange andre aktører både nationalt og internationalt.

Ligesom vi har faglige følgegrupper for mange af vores projekter, er vi også selv inviteret til at deltage i styregrupper i projekter, der ledes af andre. Vi har på den måde en bred berørings- og samarbejdsflade i det danske sundhedsvæsen, ligesom vores internationale udsyn holder os opdateret på den nyeste viden inden for patientsikkerhed og forbedringsmetoder.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed har løbende samarbejder med alle fem regioner og med Danske Regioner. I 2023 havde PS! samarbejde med 31 kommuner, og kontinuerligt et tæt samarbejde med KL.

PS! samarbejder med en lang række aktører fra det danske sundhedsvæsen om at forbedre patientsikkerheden. PS! samarbejder og koordinerer fx året igennem indsatser, projekter, fokusområder, konferencer og undersøgelser med både VIVE – Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd, Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram (RKKP), Dansk Selskab for Kvalitet i Sundhedssektoren (DSKS), Dansk Selskab for Ledelse i Sundhedsvæsenet (DSS), Komitéen for Sundhedsoplysning og Dansk Selskab for Kommunikation i Sundhedsvæsenet.

PS! yder desuden støtte til studenterorganisationen Studerende for Kvalitet og Patientsikkerhed (SKOP) og bidrager til SKOP's årsmøde og månedsmøder med oplæg. SKOP hjælper desuden selskabets sekretariat i forbindelse med patientsikkerhedskonferencen.

PS! samarbejder med og yder støtte til Patientambassadørerne, der har eksisteret i 16 år. Læs om Patientambassadørerne på side 27.

PS! samarbejder løbende med alle bestyrelsesorganisationerne, både i konkrete projekter og i det løbende arbejde. F.eks. var der i 2023 et tæt samarbejde med DSR om et særligt spor for sygeplejersker under International Forum on Quality and Safety in Healthcare i København og med Apotekerforeningen og FOA om projekter vedrørende medicinsikkerhed.

PS! holder løbende samarbejds møder med Styrelsen for Patientsikkerhed og med Sundhedsstyrelsen og mødes med øvrige styrelser i konkrete sammenhænge. PS! er repræsenteret i en række samarbejdsfora, som er nedsat af Styrelsen for Patientsikkerhed, Sundhedsstyrelsen og Lægemiddelstyrelsen. Se hvilke på side 45.

PS! og Nationalt Videnscenter for Demens har de senere år udviklet et tæt samarbejde, bl.a. om udvikling af en pakke om sundhed og demens, der skal styrke de kompetencer, sundhedsfagligt personale skal have for at kunne identificere, observere og handle på helbredsproblemer og nyopstået sygdom hos borgere med demens. Projektet er støttet af Helsefonden, og udbredelsen i 10 kommuner er støttet af Fremfærd Ældre.

Copenhagen Academy for Medical Simulation, CAMES, er en mangeårig samarbejdspartner, og i 2023 afholdt PS! og CAMES en velbesøgt konference om mental sundhed for sundhedsprofessionelle. PS! har tilsvarende et mangeårigt samarbejde med DEFACTUM i Region Midtjylland, og bidrager bl.a. til den forbedringsvejlederuddannelse, som Region Midtjylland udbyder.

PS! skal jf. sin strategi udvikle og formidle ny viden. I 2023 har der været samarbejde med bl.a. forskningsafdelingen på Nordsjællands Hospital om hjemmehospitaler, med Hvidovre Hospital og Aarhus Universitetshospital om psykologisk tryghed og med Dansk Center for Sundhedstjenesteforskning om forbedringsmetoder.

Internationale partnerskaber, alliancer og netværk

PS! indgår i flere internationale partnerskaber, alliancer og netværk. Selskabets internationale engagement og fokus bidrager med ny viden, metoder og inspiration til i praksis at løse eksisterende patientsikkerhedsudfordringer. Ligesom det internationale arbejde bidrager til, at PS! kan udbrede de flotte resultater og projekter, der foregår i det danske sundhedsvæsen.

På den måde fungerer selskabet som et internationalt og nationalt knudepunkt for viden og anvendelse af metoder til forbedring af kvalitet og patientsikkerhed.

Alle samarbejder bidrager på forskellig vis til at opfylde de 3 roller, der er defineret for selskabets arbejde i strategien: ekspert, inspirator og facilitator.

Institute for Healthcare Improvement (IHI)

Selskabet har siden 2009 haft en strategisk partnerskabsaftale med Institute for Healthcare Improvement (IHI) fra USA. Partnerskabet har givet selskabet adgang til et stort internationalt netværk med nogle af verdens mest ambitiøse organisationer inden for kvalitet og patientsikkerhed. Her har selskabet kunnet hente ny inspiration og dele erfaringer og resultater fra det danske sundhedsvæsen med et internationalt netværk.

Som et led i det strategiske partnerskab i 2023 har selskabet benyttet adgangen til det store internationale netværk til at arrangere webinarer, der har haft fokus på at dele internationale erfaringer og læring med det danske sundhedsvæsen. Se webinarerne på side 42. Det strategiske samarbejde er også med til at understøtte udbredelsen af danske resultater og projekter til et internationalt publikum.

PS! var strategisk partner for konferencen International Forum Copenhagen 2023, som IHI og britiske BMJ står bag. Læs mere om det på side 31. PS! er derudover supporting partner på International Forum London 2024, ligesom vi sidder med i programkomitéen.

Health Improvement Alliance Europe (HIAE)

En del af partnerskabet med IHI består i, at selskabet er medlem af IHI's europæiske alliance - Health Improvement Alliance Europe (HIAE) - som PS! også har været med til at stifte.

Den europæiske alliance består af en lang række hospitaler og organisationer fra hele Europa. Traditionelt mødes netværket to gange om året for at dele læring om og perspektiver på patientsikkerhed og kvalitet.

PS! deltager i alle HIAE-møder. Mødet i Estland blev afsluttet med en workshop for lokale ledere, hvor PS! holdt oplæg sammen med Göran Henricks og Derek Feely.

PS! er medlem af IHI HIAE-rådgivningsgruppen med fokus på personaletrivsel og arbejdsglæde. Formålet med gruppen er at dele erfaringer og ekspertise blandt HIAE-medlemmer ved at samle eksempler på forbedringsarbejde fra anvendelse og forskning i den virkelige verden. På Internationalt Forum 2023 i København foretog gruppen en indledende opfordring til eksempler fra deltagere, som gav en bred vifte af historier.

Den rådgivende gruppe har efterfølgende oprettet et månedligt (online) forum for personer, der er interesserede i at lære om og dele personalets velværeaktiviteter og er også ved at udvikle et online-depot (hostet af IHI), som vil være en central ressource for netværkets deltagere at få adgang til.

HIAE organiserer desuden en række arbejdsgrupper, der er centreret omkring forskellige emner, hvor flere af selskabets konsulenter deltager. Der er bl.a. arbejdsgrupper om staff well-being, sikkerhed for sundhedsvæsenets ansatte, sammenhæng i sundhedsvæsenet og ulighed i sundhed. I arbejdsgrupperne fremlægger de forskellige medlemsorganisationer, hvordan de arbejder med fx at forbedre sikkerheden for de ansatte i sundhedsvæsenet.

The Scottish Quality and Safety Fellowship

Siden 2014 har PS! gennem partnerskab med NHS Education Scotland rådet over et antal pladser på The Scottish Quality and Safety Fellowship Programme og bistår Danske Regioner med at udvælge danske deltagere til uddannelsen. I 2023 var der 8 ansøgere til de tre pladser, som PS! havde til rådighed.

Uddannelsen henvender sig til klinikere, der arbejder med patientsikkerhed og forbedringer. Uddannelsen faciliteres af NHS Education for Scotland og tager i alt 10 måneder.

Desuden formidler PS! løbende kontakt til eller mellem personer og organisationer i Danmark og udlandet. Fx vedrørende compassion og psykologisk tryghed (professor Michael West), forbedringsmetoder mv., og bidrager også til tilrettelæggelse af studieture mv.

Kommunikation

I realiseringen af PS!' strategi og vision om et sikkert sundhedsvæsen har PS! en rolle som inspirator. Med udgangspunkt i vores ekspertrolle vil vi belyse, italesætte og formidle nuværende og fremtidige udfordringer og problemstillinger. Og vi vil komme med forslag til løsninger, som sundhedsvæsenet kan lade sig inspirere af.

Vi vil udbrede relevant viden, der kan styrke arbejdet med at forbedre patientsikkerheden. Og vi vil sætte patientsikkerhed og faktorer, der påvirker sikkerheden for borgere og patienter, på dagsordenen.

Det gør vi bl.a. ved at indsamle og sprede dansk og international viden, erfaringer og idéer på tværs af sundhedsvæsenet og i den brede offentlighed. En del af dette arbejde foregår via vores egne kommunikationskanaler: hjemmeside, nyhedsbreve og profiler på sociale medier, men vi kommunikerer og debatterer også via nyhedsmedier og fagblade.

I PS! arbejder vi ud fra følgende centrale kommunikationsprincipper:

- Vi er kritiske og sætter fingeren på de væsentligste udfordringer for patientsikkerheden, men vi er samtidig konstruktive og løsningsorienterede.
- Når vi mener noget, er det baseret på solid viden.
- Vi går altid ud fra, at alle har de bedste intentioner – det gælder både personale, patienter og pårørende.

Presse

Både PS!' ansatte, samarbejdspartnere og bestyrelsesmedlemmer har været afsendere på debatindlæg m.m. om centrale dagsordner inden for patientsikkerhed.

I september blev der fx bragt et debatindlæg i Altinget af formand Inge Kristensen og 11 sundheds-, omsorgs-, ældre- og centerchefer fra landets kommuner i forbindelse med Styrelsen for Patientsikkerheds udlægning af de nye tilsynsrapporter. Forfatterne mente, at styrelsen gik ud med dommedagsbasuner og gjaldede, at de ældre, der får pleje i kommunerne, er i risiko for at miste livet på grund af dårlig sikkerhed. Der er mange gode grunde til at styrke ældreplejen, men det skal ske på et oplyst grundlag og ikke på baggrund af en styrelses kritik, der er tæt på at være "fake news", skrev de.

I forbindelse med vores projekter og andre vigtige indsatsområder for patientsikkerheden har vi lavet en proaktiv presseindsats. Den omtale, det har medført, er nævnt løbende i årsberetningen under de enkelte projekter og aktiviteter. I forbindelse med afslutningen af I sikre hænder skrev Inge Kristensen debatindlæg om, at det er en lille skandale, at resten af landets kommuner ikke bliver en del af forbedringsprogrammet.

Debatindlæg

PS! har været afsender på mange debatindlæg – enten alene eller med andre - om bl.a.:

- Sundhedsvæsenet skal handle på viden, ikke stemninger
- At vi skal se patienten/borgeren som et helt menneske og inddrage dem i beslutninger om deres pleje og behandling
- At vi skal fjerne unødvendige regler, dokumentation og fjerne spild
- Teknologiske løsninger er kun brugbare, hvis de er implementeret godt og personalet er uddannet i dem

- At vi skal blive bedre til at snakke med borgerne om, hvad der er en værdig død for dem
- Uden læringskultur ingen patientsikkerhedskultur
- At vi kan forebygge tragedier i psykiatrien, hvis vi har et robust system.

Klummer og blogindlæg

Direktør Inge Kristensen er fast klummeskribent i Kommunal Sundhed. I 2023 blev hun også fast skribent for Seniormonitor. Hun har i 2023 blandt andet taget emner op som teknologi, hygiejne, underernæring hos ældre, at man ikke kan snakke sig til ændringer og at sundhedsvæsenet kan meget, og det skal vi også huske at fejre.

PS! i medierne

PS! har jævnligt medvirket i medier, henvist til baggrundsmateriale samt bidraget med kilder, cases og dokumentation til journalister om emner som fx

- Mental sundhed er vigtigt, så hvordan sikrer vi den gode implementering
- Sætte gang i samtaler om retten til at dø i overensstemmelse med egne ønsker og den nye lov, hvor alle over 60 år kan registrere deres ønsker på sundhed.dk
- Færre tilsyn og mindre dokumentation
- Behandlingsrådet rapport om ulighed i sundhed
- Vi skal ikke være bange for men nysgerrige på borgerskabte data
- Om Styrelsen for Patientsikkerhed, der ikke har lukket Moderhuset Maia for længst
- Om at I sikre hænder lukker og slukker og de gode resultatet, som kommunerne kan fremvise
- Benamputationer og vores rapport om amputationer
- Brugen af videokonsultationer
- Om hygiejne og stigende smitte i samfundet.

Statistik og trafik

Følgende tal er med visse forbehold, da der kan være forskellige måder, programmer opsamler data på, ligesom inkognito browsere og fravalg af cookies påvirker, hvilke data der er tilgængelige. Vi har alligevel taget det med, da det trods alt giver et godt billede af trafikken på vores digitale medier i 2023.

Patientsikkerhed.dk

I marts 2023 lancerede vi den nye hjemmeside, og derfor vil tallene ikke inkludere januar og februar, hvilket kan betyde, at tallene derfor er lavere end de forgange år. Vi kan derfor heller ikke sammenligne tallene med tidligere år.

Vi har i 2023 haft 139.800 besøg på hjemmesiden. Tilsammen har de set 246.628 sider. Brugere har i gennemsnit brugt 2 minutter og 13 sekunder per besøg.

Langt de fleste – over 54 % - finder os via søgemaskiner. 70,8 % besøger vores hjemmeside fra en computer, 27,3 % fra en mobiltelefon og 1 % via tablet.

Bortset fra forsiden er det markant mest populære indhold vores sider om Forbedringsmodellen og vores tjekliste til sikker mundtlig kommunikation, ISBAR. De er i 2023 blevet set henholdsvis 18.586 og 18.923 gange. Generelt er det sider, der ligger under forbedringsmetoder og patientsikkerhedsværktøjskassen, der får flest besøg. Til sammenligning kommer siden "Om os" på en 4. plads med 5.971 sidevisninger i alt.

Top 10: Mest læste nyheder fra 2023

1. Patientsikkerhedsprisen 2023 går til peermedarbejdere i psykiatrien
2. Botilbud og midlertidige pladser inviteres til nyt projekt om Sikker Medicinering

3. Hjemmebehandling, teknologi og ulighed er temaer for konferencen Patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen
4. Fremtidens hospitalsbehandling er i hjemmet
5. Næstved Kommune rustet sig til fremtidens ældrepleje med ny organisationsopbygning – og indholdet skal komme fra medarbejderne
6. Metode til at skabe sikkerhed for borgerne i ældreplejen virker: Nu kan andre kommuner lade sig inspirere
7. Interview med professor: Ulighed i sundhed truer sammenhængskraften
8. Ny rapport peger på svagheder i diagnosesikkerhed
9. Vejen til medicinske botilbud er brolagt med tværfagligt samarbejde, systematik og viden om medicin
10. Forbedringsmetoder gennemsyrrer udviklingspsygeplejerskes arbejde: – Jeg ville ikke kunne varetage mit job uden

Nyhedsbreve

I 2023 har PSI udsendt 15 generelle PSI-nyhedsbreve og ét særligt nyhedsbrev om Konference om patientsikkerhed i det sammenhængende sundhedsvæsen til modtagernes indbakker. De i alt 16 nyhedsbreve har en gennemsnitlig åbningsprocent på 43 %.

De er vi tilfredse med, da vi med vores åbningsprocent ligger væsentligt højere end den gennemsnitlige åbningsrate på tværs af brancher og virksomheder, som var på 21 % i oktober 2019 iflg. en undersøgelse fra nyhedsbrevsplatformen Mailchimp.

Vores mest populære nyhedsbrev havde en åbningsprocent på 52,4 % med emnelinjen "Fremtidens hospitalsbehandling er i hjemmet | Diagnosesikkerhed bør prioriteres | International Forum: Forslag kan sendes ind nu".

På 2. pladsen af mest populære nyhedsbreve med 44,2 % lå et nyhedsbrev med emnelinjen "Nyt projekt om sikker sundhed for borgere med demens | Bliv fellow i Skotland | Netværk om hjemmebehandling i høj kurs".

På podiets 3. plads med 44 % ligger et særligt nyhedsbrev om konferencen med Invitation til #PSsammen23 | Temaer: Hjemmebehandling, teknologi og ulighed i patientsikkerhed.

Ved udgangen af 2023 havde nyhedsbrevet 3.319 modtagere. Der er i løbet af 2023 kommet 14 % flere modtagere.

Sidste år var den gennemsnitlige åbningsrate på 49 %, og vi havde fået 9 % flere abonnementer på nyhedsbrevet. Den faldende åbningsrate og de flere modtagere kan skyldes, at vi gennem konkurrencer har fået flere e-mailadresser, end vi plejer – og dermed har vi måske fået mailadresser på nogen, som ikke aktivt selv har valgt at få nyhedsbreve fra os, hvilket gør, at de nok ikke er lige så interesserede i at modtage nyheder om patientsikkerhed og PSI!

Fagligt Nyt

I foråret 2023 er udsendt tre numre af nyhedsbrevet Fagligt Nyt om patientsikkerhed. Nyhedsbrevet har til formål at holde læserne orienterede om de seneste nationale og internationale forskningsresultater, begivenheder, trends og meninger inden for patientsikkerhed. I efteråret 2023 har Fagligt Nyt holdt pause.

Det er planen, at Fagligt Nyt relanceres i 2024. I fremtiden vil nyhedsbrevet være mere temabaseret, og der anvendes eksterne gæsteredaktører med ekspertise inden for det givne tema.

Fagligt Nyt havde ved udgangen af året 677 abonnenter, og åbningsraten er typisk over 50 %.

Sociale medier

PSI er aktiv på de sociale medier Twitter og LinkedIn – vi er i 2023 nået ud til 814.188 brugere.

I begyndelsen af januar 2023 havde 15.694 brugere valgt at følge os på LinkedIn, og det vil sige, at vores følgerskare i 2023 er vokset med godt 22 %. I årets løb er PSI' opslag på LinkedIn nået op på knap 616.000 eksponeringer, hvilket betegner det antal gange, brugere har set opslag fra Dansk Selskab for Patientsikkerhed. Det svarer til et fald på 2 % fra året før.

I 2023 er der sket en del ændringer med Twitter, der nu hedder X. X har bl.a. ændret måden, hvorpå brugerne ser posts i deres feed. De kan nu selv vælge, om de vil se de seneste tweets fra dem, de følger, eller lade algoritmen vælge tweets til dem ud fra nogle parametre. Det er derfor blevet noget sværere at nå ud til brugerne.

X arbejder på forbedringer af det gamle analyseværktøj analytics.x.com. I mellemtiden vil nogle metrics mangle. Antallet af følgere på X var ved udgangen af året på 5.497 følgere, hvilket er en stigning på 1 % fra året før. I 2023 faldt vores aktivitet fra året før på X fra 245.700 eksponeringer til 198.188 – det kan skyldes ovenstående forklaring.

Udsendelse af materialer

Vi har forskellige materialer til rådighed, som kan bestilles hos Dansk Selskab for Patientsikkerhed. Det drejer sig om Sig frem-materialer, ISBAR-blokke og lommekort (tjeklister til sikker mundtlig kommunikation) og vores helt store bogudgivelse fra 2021 "Kvalitet og patientsikkerhed under covid-19". ISBAR produkterne kan bestilles via PS!mproves webshop, som er et nyt tiltag, der blev introduceret i april 2023.

Sig frem er et redskab, der er beregnet til at fremme dialog og samarbejde mellem patienter og sundhedsprofessionelle. Materialet består af postkort, som patienterne kan bruge til at give tilbagemeldinger på deres oplevelser, samt en lille postkasse til at indsamle postkortene i. Det er en enkel og nem metode til at få indsigt i patienterne og de pårørendes viden, oplevelser og erfaringer. Desuden findes en plakat, der skaber synlighed omkring postkortene. I 2023 har vi fremsendt 1.500 Sig frem-materialer uden beregning.

ISBAR er en tjekliste til sikker mundtlig kommunikation om borgerens helbredstilstand og patientbehandling. Det er et dialogværktøj, der hjælper med at sikre klare arbejdsgange for overleveringer, så alle relevante informationer deles.

Det danske materiale er udviklet af PS!, og det består af A6-blokke (50 sider) og laminerede lommekort. Vi fremsender materialer, mod at man selv betaler produktionsomkostninger og forsendelse og minimum bestiller 10 ISBAR-blokke eller lommekort. I alt har vi udsendt 1.422 ISBAR-blokke og 3.335 lommekort i 2023.

I bogen i 2 bind "Kvalitet og patientsikkerhed under covid-19" har mere end 100 personer i og omkring sundhedsvæsenet opsamlet viden og erfaringer med kvalitet og patientsikkerhed i en presset tid.

Denne bogs 40 kapitler – og lige så mange unikke vinkler – giver et historisk indblik i, hvordan det danske sundhedsvæsen og samfund har ageret i en global sundhedskrise. Der er bidrag fra styrelser, regioner og kommuner, alle typer sundhedsprofessionelle, forskere og politikere, patient- og interesseorganisationer m.m.

Der er solgt i alt 100 bogsæt i 2023.

Ny hjemmeside

I marts 2023 lancerede vi en ny hjemmeside. Vi har haft et ønske om en hjemmeside, hvor det er let for brugerne at finde inspiration og viden om patientsikkerhed. Og hvor det er let at afkode, hvem Dansk Selskab for Patientsikkerhed er, hvad vi kan bidrage med, og hvad man kan samarbejde med os om.

På den nye hjemmeside har vi fokus på at dele viden og metoder om forbedringsarbejde og patientsikkerhed. Vi stiller værktøjer og viden m.m. til rådighed for alle i sundhedsvæsenet.

Hjemmesiden bidrager til at understøtte strategien. Det skal være let at finde indhold, der inspirerer og kan bidrage til arbejdet med patientsikkerhed. Vi ønsker at være et knudepunkt for viden, og der spiller hjemmesiden også en rolle i at gøre den viden tilgængelig for andre.

En afgørende faktor har desuden været, at den tidligere hjemmeside er af ældre dato. Den fungerede ikke optimalt på mobile devices og understøttede ikke lyd, billeder og videoer på en optimal måde. Den var sårbar over for tekniske opdateringer og ændringer af platformen, og dens opsætning betød, at indholdet ikke rangerede højt i søgemaskiner.

PS! har en masse relevant viden, uddannelser, webinarer, konferencer, værktøjer og metoder, materialer, inspiration til mærkedage og meget andet godt indhold, som er blevet gjort let at finde og anvende. Det understøtter arbejdet for et sikkert sundhedsvæsen og kommer i sidste ende borgere, patienter og pårørende til gode.

Uddannelser og konsulenttydelser under PS!improve

PS!improve er en virksomhed, der er udsprunget og 100 % ejet af Dansk Selskab for Patientsikkerhed. Den udbyder uddannelser og konsulenttydelser til regioner, kommuner og private. PS!improve er et not-for-profit ApS, og et eventuelt overskud af virksomhedens aktiviteter bliver ført tilbage til PS!' almene formål.

Uddannelser

PS!improve udbyder en række uddannelser, der opbygger kapacitet i forbedringsmetoder og styrker sundhedsprofessionel kompetencer i at udvikle patientsikkerheden.

For at sikre at vores uddannelser fortsat lever op til de behov, ønsker og forventninger, der er hos kursister og deres arbejdsgivere - og i sundhedsvæsenet generelt - har PS!improve et Advisory Board, der giver rådgivning og input til uddannelserne samt medvirker til at sætte ramme og retning i forhold til uddannelsernes relevans og ambitioner.

Forbedringsagentuddannelsen

PS!improve uddanner forbedringsagenter i Danmark, som kan iværksætte og lede ambitiøst forbedringsarbejde, der kan føre til markante forbedringer i sundhedsvæsenet for patienter og borgere.

Uddannelsen optager klinikere/fagfolk og kvalitets- og patientsikkerhedsfolk, som i dag arbejder med og leder forbedringsarbejde i praksis, og som ønsker at øge deres viden og kompetencer i at gennemføre og facilitere forbedringsarbejde.

I 2023 er i alt 69 forbedringsagenter blevet færdiguddannet. I alt er der nu uddannet 850 forbedringsagenter, siden uddannelsen første gang blev udbudt i 2013. I 2023 er der startet tre nye hold op med i alt 71 deltagere.

Der er afsluttet tre hold i 2022, og 43 ud af 69 deltagere har svaret på den afsluttende evaluering.

På spørgsmålet "Hvor tilfreds var du alt i alt?" svarer 86 % at de er tilfredse eller meget tilfredse (på en femtrins-skala fra meget utilfreds til meget tilfreds).

Andelen af deltagere på Forbedringsagentuddannelsen, der svarer "tilfreds" og meget "tilfreds" er større i 2023 sammenlignet med 2022 – i 2022 var det 79 %. Det er tilfredsstillende i forhold til målet på 75 % svar i disse kategorier.

På spørgsmålet "Vil du anbefale uddannelsen til andre?" svarer 88 % af deltagerne "Ja", hvilket er meget tilfredsstillende.

PS!improve bruger evalueringerne fra uddannelserne til løbende at udvikle indhold og form på uddannelserne.

Spørgsmål: Hvad var særligt godt ved Forbedringsagentuddannelsen?

"Den meget anvendelsesorienterede tilgang, som har givet mulighed for at bruge redskaberne i min organisation og hverdag."

"Inspirerende undervisere. At der er indlagt masser af gruppearbejde og øvelser ind i undervisningen. Meget brugbart, at man flere gange skal fremlægge sit projekt og efterfølgende får feedback fra både undervisere og medkursister."

"At få styr på metoderne, og at arbejde med et projekt i praksis, hvor det var proces og metoder, som der var afgørende og ikke resultatet i sig selv."

Forbedringscoachuddannelsen

PS!improve uddanner forbedringscoaches, som kan facilitere læring om forbedringsarbejde i teamet i samarbejde med medlemmer og leder og lære andre at gennemføre forbedringsarbejde uden at være et medlem af teamet.

Målgruppen er tidligere deltagere på Forbedringsagentuddannelsen og andre med tilsvarende niveau af viden, forståelse og færdigheder inden for forbedringsvidenskab.

I 2023 er i alt 25 nye forbedringscoaches uddannet. Siden uddannelsen blev etableret i 2019, er der i alt uddannet 130 forbedringscoaches.

Der er afsluttet tre hold i 2023, som bl.a. har svaret følgende i den efterfølgende afsluttende evaluering, hvor i alt 12 deltagere har svaret.

På spørgsmålet "Hvor tilfreds var du alt i alt?" svarer 92 % at de er tilfredse eller meget tilfredse (på en femtrins-skala fra meget utilfreds til meget tilfreds). Det er meget tilfredsstillende i forhold til målet på 75 % svar i disse kategorier.

På spørgsmålet "Vil du anbefale uddannelsen til andre?" svarer 83 % af deltagerne "Ja", hvilket er meget tilfredsstillende.

PS!improve bruger evalueringerne fra uddannelserne til løbende at udvikle indhold og form på uddannelserne. Uddannelsen lever op til målet sat for evalueringen. Evalueringerne viser, at deltagerne overordnede er tilfredse med uddannelsen.

Spørgsmål: Hvad var særligt godt ved Forbedringscoachuddannelsen?

"Vekselvirkning mellem teori og øvelse har været meget lærerigt. Optriskning af forbedringsteori - og ny teori med sigte på coaching og afprøvning i praksis."

"Kompetente og engagerede undervisere. Elementerne i undervisningen (fagindhold,refleksioner, gruppearbejde mv.) var godt planlagt både m tid og indhold."

"At tage udgangspunkt i vores egen praksis og få flere perspektiver og andre refleksioner på egen praksis."

Kursus i Funktionel Resonans Analyse Model (FRAM)

I samarbejde med Region Syddanmark uddanner PS!improve i Funktionel Resonans Analyse Metode (FRAM). Efter endt uddannelse har kursisterne bl.a. fået indsigt i den forståelsesramme, som i litteraturen kaldes Sikkerhed-II og kan anvende metoden til at forstå det daglige arbejde, som det faktisk udføres i al sin kompleksitet i sundhedsvæsenet. Målgruppen er medarbejdere og ledere i sundhedsvæsenet, der ønsker at forstå, hvorfor utilsigtede hændelser kan ske, selvom der ikke er sket en fejl, og hvordan arbejdet kan understøttes, så endnu flere ting går godt.

Det samlede antal kursister, der har gennemført et FRAM-kursus, siden det blev oprettet, er 62. Der har i 2023 været afholdt et hold med 7 kursister, heraf har 6 svaret på den afsluttende evaluering.

På spørgsmålet "Hvor tilfreds var du alt i alt?" svarer 100 %, at de er tilfredse eller meget tilfredse (på en femtrins-skala fra meget utilfreds til meget tilfreds). Det er meget tilfredsstillende i forhold til målet på 75 % svar i disse kategorier.

På spørgsmålet "Vil du anbefale uddannelsen til andre?" svarer 83 % af deltagerne "Ja", hvilket er tilfredsstillende.

PS!improve bruger evalueringerne fra uddannelserne til løbende at udvikle indhold og form på uddannelser. Dette års evaluering og de mundtlige tilbagemeldinger på selve kurset afspejler, at kurset lever op til sine mål og har ikke resulteret i ændringer i kurset, dets indhold eller opbygning.

Spørgsmål: Hvad var særligt godt ved FRAM-kurset?

"Nye måder at tænke læring på. Bedre overblik over processer."

"Hvordan det kan vise sig, at de forskellige faktorer hænger sammen på en måde, man ikke har tænkt på. Plus at vise det til dem, der arbejder med det, så de selv kan se det."

Kend din kvalitet og sæt den i system – fremtidens kvalitetsorganisation på social- og sundhedsområdet

PS!improve og Komponent udbyder et kompetenceforløb, der hjælper med at opnå en helhedsorienteret tilgang til kvalitets- og forbedringsarbejde med en balance mellem kontrol, planlægning og udvikling af kvalitet. Formålet er, at kursisterne får viden og metoder til at opbygge og drive en kvalitetsorganisation, hvor de kender kvaliteten gennem kontinuerlig læring og udvikling i relation til det daglige arbejde.

Målgruppen er sektionsledere, afdelingsledere, områdeledere samt chefkonsulenter, specialkonsulenter, sundhedsfaglige konsulenter og risikomanagere, driftsledere eller konsulenter, som leder kvalitets- og forbedringsarbejde på social- og sundhedsområdet.

I 2023 har i alt 10 gennemført kompetenceforløbet. Siden uddannelsen blev etableret i 2022, har i alt 10 gennemført forløbet.

Der er afsluttet 1 hold i 2023, som bl.a. har svaret følgende i den efterfølgende afsluttende evaluering, hvor i alt 10 deltagere har svaret.

På spørgsmålet "Helt overordnet er jeg meget tilfreds med forløbet og mit udbytte?" svarer 100 % at de er enige eller helt enige (på en 10-trins-skala fra helt uenig til helt enig). Det er meget tilfredsstillende i forhold til målet på 80 % svar i disse kategorier.

På spørgsmålet "Hvor sandsynligt er det, at du vil anbefale andre i dit netværk at deltage på forløbet?" svarer 90 % af deltagere, at det er sandsynligt eller meget sandsynligt (på en 10-trins-skala fra helt usandsynligt til helt sandsynligt), hvilket er meget tilfredsstillende.

Konsulentydelse

PS!improve udfører konsulentydelse af forskellig art (analyser, evalueringer og forbedringsforløb), hvor der samarbejdes med sygehuse, regioner, kommuner og enkeltinstitutioner. PS!improves mål er at være den foretrukne samarbejdspartner for kommuner og regioner, som ønsker at forbedre kvalitet og opbygge kapacitet. PS!improves særlige kompetencer inden for patientsikkerhed og forbedringsarbejde medvirker til bedre kvalitet for borgerne.

PS!improve har også i 2023 løst forskellige konsulentopgaver:

Tværasektoriel forløbsgennemgang i Region Sjælland

Hvilke faktorer kan fremme og hæmme den organisatoriske kvalitet, så unødige forsinkelser, afbrydelser og ventetid kan undgås for patienter i risiko for benamputation? Det spørgsmål har Region Sjælland bedt PS!improve om at hjælpe med at besvare ved at gennemføre en tværasektoriel forløbsgennemgang med det formål at udtrække læring af tidligere patientforløb for benamputerede borgere med henblik på at identificere eventuelt forbedringspotentiale.

Den tværsektorielle gennemgang af 80 patientforløb for patienter, der har fået foretaget benamputation i Region Sjælland, viser, at forløbene først og fremmest er kendetegnet ved deres forskellighed. Det er derfor ikke muligt at udpege én indsats, der kan forbedre den organisatoriske kvalitet, men flere faktorer kan bidrage, herunder bedre kommunikation på tværs af fagligheder og sektorer.

I rapporten fremhæves flere faktorer, der kan fremme den organisatoriske kvalitet: En mere ensartet måde for den praktiserende læge at henvise til en distal blodtryksmåling, en styrket multidisciplinær tilgang til patienter i risiko for benamputation og systematisk anvendelse af pleje.net, som bruges til dokumentation og telemedicinsk kommunikation om sår og sårbehandling mellem sundhedspersonale inden for og på tværs af sektorer.

Samtidig peger analysen på forskellige faktorer, der kan hæmme den organisatoriske kvalitet: Indholdet af epikrisen samt den store forskel i arbejdsgangen omkring kommunikation fra ambulatorier til almen praksis.

[Læs mere om rapporten på patientsikkerhed.dk/amputationsforløb](https://patientsikkerhed.dk/amputationsforløb)

Flow i Region Midtjylland

PS!mprove har siden 2018 samarbejdet med RegionMidt om to læringsfællesskaber: Sikkert OP-flow og Sikkert Patient-flow, der er blevet afsluttet i 2023. Formålet med begge læringsfællesskaber har været at understøtte det klinisknære og lokale forbedringsarbejde ved at tilbyde en regional platform, hvor hospitalerne har kunnet videndele, sparre og søge inspiration hos hinanden. Målet er: rette patient i rette seng til rette tid. Læringsfællesskaberne i Region Midtjylland skal bl.a. reducere antallet af patienter, som aflyses til planlagt operation, og at operationspatienter prioriteres efter et hasteklassifikations-system, der er et patientsikkerhedsredskab, der understøtter beslutningen om, hvilken rækkefølge akutte patienter skal opereres valgt ud fra faglige kriterier på tværs af skærende specialer.

På lokalt niveau har hospitalerne opnået konkrete og målbare resultater i deres lokale forbedringsprojekter, hvor der er reduceret unødigt ventetid og spild, samt forbedret patientforløb og arbejdsmiljø.

På regionalt niveau har læringsfællesskaberne bidraget til at udvikle og implementere akut hasteklassifikation på tværs af kirurgiske specialer, som understøtter patientsikker planlægning af akut kirurgi. Fx er kirurgi efter kl. 23 minimeret til uopsættelig kirurgi, hvilket er godt for både patientsikkerhed og arbejdsmiljø.

Regionen har implementeret kapacitetskonferencer på afdeling- og hospitalsledelsesniveau til håndtering af kritisk overlægning. Der er udviklet nye Sundheds-IT løsninger til at understøtte overblik, gennemsigtighed og transparens lokalt som regionalt.

Læringsfællesskaberne har også formået at opbygge en kultur baseret på tillid og samarbejde internt såvel som på tværs af hospitalerne, hvor fokus er på læring.

NAU fellow

NytAalborgUniversitetshospitals Fellowprogram er i 2022-23 afholdt for 9. gang med 11 kursister med bred tværfaglig repræsentation af lægesekretærer, sygeplejersker og læger. Fellows arbejder med egne forbedringsprojekter i forløbet, og der er opnået flotte resultater inden for patientsikkerhed og flow. PS!mprove understøtter NAU-fellowprogrammet i, at medarbejderne opnår forbedringskompetencer til at drive og lede forbedringsprojekter efterfølgende.

Rette indlæggelse til rette tid (Psykiatrien i Region Syddanmark)

Psykiatrien i Region Syddanmark har deltaget i det nationale projekt om etablering af botilbudsteams, der skal forebygge utilsigtede hændelser som genindlæggelser og tvangsindlæggelser samt forebygge vold på botilbud.

PS!mprove har leveret et forløb for ledere og teams fra hhv. psykiatrien og botilbud, hvor der er opbygget kapacitet og arbejdet med konkrete forbedringstiltag på de enkelte enheder. Resultatet er meget lovende, og det er ved hjælp af forbedringsmetoderne lykkedes at nedbringe tvangsindlæggelser ved få beboere, som har potentiale til yderligere spredning. Der er arbejdet med mestringskort og ISBAR i kommunikationen med behandlingspsykiatrien.

Københavns Kommunes Socialforvaltning

PS!mprove har i 2022-23 undervist og coachet lederne i forvaltningen i at opnå en fælles tilgang til kvalitetsudvikling, der medvirker til både at implementere Den Sociale Hjemmeplejes kvalitetsorganisation og til at skabe mere struktur og systematik omkring opgaveløsningen. Dette er sket ved en række undervisningsdage og workshops.

Roskilde Kommune - nyt samskabt tilsyn

Roskilde Kommune har udviklet en ny tilsynsmodel, der integrerer tilsynet efter forskellige lovgivninger, gør brug af nye dataindsamlingsmetoder og er forankret i lokale kvalitetsråd. VIVEs evaluering finder stor opbakning til den nye tilsynsmodel blandt borgere, medarbejdere, ledere, ældreråd og repræsentanter for civilsamfundet.

PS! samarbejder med Roskilde Kommune om at opbygge kapacitet hos kvalitetsrådene, så disse kan arbejde systematisk med kvalitetsforbedringer lokalt på plejecentre og i hjemmeplejen. Det nye tilsyn er helhedsorienteret og indfanger kompleksiteten og de daglige prioriteringer ved at gå helt tæt på praksis. Det skaber tillid, dialog og mere bæredygtige løsninger.

Næstved Kommune – ny organisationsopbygning

Flere fagligt krævende opgaver i det nære sundhedsvæsen samt mangel på medarbejdere kræver nye løsninger. Derfor har Næstved Kommune sat gang i en indsats om kvalitet og patientsikkerhed.

Det sker i samarbejde med PS!mprove, som bl.a. skal bidrage med servicetjek, ledelsesforløb og kapacitetsopbygning i forbedringsmetoder. Opgaven er at skabe en fælles forståelse og indsats om kvalitet og patientsikkerhed, der involverer alle medarbejdere og ledere i kommunens ældrepleje.

[Læs mere om samarbejdet på patientsikkerhed.dk/næstvedkommune-ny-organisationsopbygning](https://patientsikkerhed.dk/næstvedkommune-ny-organisationsopbygning)

Slagelse Sårcenter

Medarbejderne møder patienter i sårcentret, som de vurderer, kommer med en forebyggelig genvisitering. Der er i projektet, der er et samarbejde med Steno Diabetes Center, udarbejdet en kortlægning af organisatoriske kompetencer, herunder udviklet logisk model, driverdiagrammer og potentielle indikatorer for indsatser. Medarbejderne har opnået øget forståelse for arbejdet med individuelle og organisatoriske sundhedskompetencer.

Der arbejdes med systematiske arbejdsgange omkring afdækning af patientens sundhedskompetencer under forundersøgelse, opfølgning og ift. journalisering. Der er i projektet også mål om at udvikle og anvende nye tilbud til at understøtte patienternes individuelle sundhedskompetencer. Den del af projektet, når vi ikke i mål med i projektperioden.

Implementerings- og læringsforløb om udadreagerende adfærd i ældreplejen

PS!mprove samarbejder med Durewall Institutet og Nationalt Videnscenter for Demens om at facilitere Sundhedsstyrelsens implementerings- og læringsforløb til forebyggelse, håndtering og læring af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd i ældreplejen. PS! bidrager med viden om forbedringsmetoder og implementering.

Læs mere om forløbene på side 14.

Komponent

PS!mprove har i samarbejde med komponent gennemført et kompetenceforløb for organisationer, der arbejder systematisk med kvalitets- og forbedringsarbejde lige fra planlægning og forbedringsarbejde til kontrol.

Formålet er at få viden og metoder til at opbygge og drive en kvalitetsorganisation, som fremmer kvalitet gennem kontinuerlig læring og udvikling i relation til det daglige arbejde.

Komponent udbyder Sundhedskommunomuddannelsen, hvor PS!mprove i 2023 har stået for afholdelse af undervisning og eksamen på modulet om Patientsikkerhed, kvalitet og metode for et hold i Ringsted og et i Aalborg.

Om Dansk Selskab for Patientsikkerhed

Bestyrelsen

Formand

Lars Gaardhøj
Regionsrådsformand i Region Ho-
vedstaden og 2. næstformand for
Danske Regioner
Danske Regioner

Næstformand

Camilla Rathcke
Formand
Lægeforeningen

Næstformand

Jens Kristian Hedegaard
Formand for Social- og Sundhedsud-
valget i Holstebro Kommune
KL

Kasserer

Harun Demirtas
Næstforperson
Dansk Sygeplejeråd

Tanja Nielsen

Formand for Social- og Sundheds-
sektoren
FOA

Klaus Lunding

Formand
Danske Patienter

Jesper Gulev Larsen

Formand
Apotekerforeningen

Stellan Nørreskov Wulff

Kommunikationschef
Medicoindustrien

Jan Kristensen

Repræsentant
Danske Handicaporganisationer

Henrik Vestergaard
Viceadministrerende direktør
Lægemeddelindustriforeningen

Christian Budde
Rådmand i Aarhus Kommune
KL

Kim Frost

Regionsrådsmedlem i Region Nordjyl-
land
Danske Regioner

Patientsikkerhedsrådet

Patientsikkerhedsrådet arbejder for at
forebygge fejl og skader samt udbrede
viden om patientsikkerhed i det danske
sundhedsvæsen. Rådet er nedsat af
PS! og fungerer som et uafhængigt råd-
givende organ for selskabets besty-
relse.

Medlemmer er udpeget af organisatio-
ner med faste pladser, medlemmer, der
er valgt eller udpeget af bestyrelsen, og
medlemmer, der er valgt på generalfor-
samlingen.

[Se alle medlemmer på patientsikker-
hed.dk/patientsikkerhedsraadet](https://se.alle.medlemmer.paa.patientsikkerhed.dk/patientsikkerhedsraadet)

Ressourcer

PS! har en grundfinansiering fra Dan-
ske Regioner og regionerne, KL og
kommunerne samt medlemskontingen-
ter. I 2023 blev PS!' aktiviteter derud-
over finansieret af bidrag fra puljer og
fonde, herunder fra puljer under Inden-
rigs- og Sundhedsministeriet samt bi-
drag fra Helsefonden og Fremfærd.

PS!improve er et anpartsselskab ejet
100 % af Dansk Selskab for Patient-
sikkerhed. PS!improve driver kursus-
og konsulentvirksomhed. Overskud-
det går ubeskåret til finansiering af al-
mennyttige aktiviteter i PS!.

Generalforsamling

Dansk Selskab for Patientsikkerheds
ordinære generalforsamling for 2023
blev afholdt den 28. april.

Medlemskab

Medlemskab af Dansk Selskab for
Patientsikkerhed er enten på indivi-
duel eller kollektiv basis; både enkelt-
personer, organisationer og virksom-
heder med interesse for patientsikker-
hed kan være medlemmer. I 2023
havde PS! i alt 122 medlemmer, for-
delt på 47 individuelle og 75 kollektive
medlemmer.

Sekretariatet

I sekretariatet var ansat 20 medarbej-
dere, der i alt udgjorde 17 årsværk.

Direktion

Direktør

Inge Kristensen

Vicedirektør

Vibeke Rischel

PS!